

Februari 2021, jaargang 69, nummer 2

VROUW

Bijbelstudie 10

Paasliturgie – Hij kwam voor mij

Kinderen bereiken met de blijde boodschap

Maandblad van de
Hervormde Vrouwenbond

03	Groet	26	Online themabijeenkomst
04	Opvoedingsbron	27	Groeien in je relatie
05	Meditatie	28	Thuis in Thailand
06	Bijbelstudie 10	29	Dienende vrouwen
10	Extra verwerkingsvorm bij bijbelstudie 10	30	Meelezen met...
11	Vrouw & Actualiteit	31	Uitnodiging algemene ledenvergadering
12	Paasliturgie – Hij kwam voor mij	32	Boeken
24	Meeleven	33	VOOR ELKAAR vakantieweken
25	Vrouwenochtenden 2021	34	Rouwadvertenties
		35	Colofon

Voorpagina: Nellie den Ouden wil als vrijwilliger bij de Vakantiebijbelweek (VBW) in haar woonplaats Nieuw-Lekkerland graag zoveel mogelijk kinderen bereiken met de blijde boodschap. Lees haar verhaal op pagina 31.

Reageren op dit nummer? redactiehv@hervormdevrouwenbond.nl

Voor alle genoemde data in dit nummer geldt: zo de Heere wil en wij leven zullen.

Gertrud de Koeijer-Hoekman is voorzitter van het landelijk bestuur van de Hervormde Vrouwenbond.

HUISARREST

In mijn vorige Groet schreef ik dat ik voor het nieuwe jaar mijn agenda wil bewaken. Elke week een kruis erin én dat ook laten staan. Nu ik deze Groet schrijf, is mijn agenda vanzelf leeg geworden. Geen boodschapje, geen bezoek doen of ontvangen, alleen digitale ontmoetingen staan er nog in. We zijn als gezin (opnieuw) in quarantaine. Niet omdat we met iemand in contact kwamen met corona, maar omdat het virus zelf ons gezin is binnengekomen. Het komt nu dichterbij dan alleen van horen zeggen en nog meer begrijp ik de angst van mensen die vrezen, zonder het beseft te hebben, in aanraking geweest te zijn met een kwetsbare persoon. Je voelt je verantwoordelijk. In gedachten en gebeden ben ik bij u die in de afgelopen periode te maken kreeg met een verlies van een geliefde, of bij jou als je zelf ziek bent, misschien zelfs ernstig. Dat kan ook een andere (ernstige) ziekte zijn. Ik denk aan jou als in deze weken het thuisonderwijs weer veel van je vraagt in combinatie met je werk. Het is soms gezellig met alle kinderen thuis, soms ook niet, toch?

Vorig jaar zei iemand bemoedigd te zijn door de woorden uit Jesaja 53:4a: 'Voorwaar, onze ziekten heeft Hij op Zich genomen, ons leed heeft Hij gedragen'.

Als je dan toch te maken krijgt met ziekte en zorg? Dan mag je bemoedigd worden door de gedachte dat Zijn lijden, sterven en opstanding ervoor gezorgd hebben dat eens alle leed voorbij is. Een toekomst vol van hoop voor ieder die gelooft!

Als je de liturgie doorleest, kom je onder de indruk van de weg die Hij is gegaan. Ik hoop dat de liturgie je bemoedigt. Hij voor mij!

EN VERDER

In dit nummer staat alweer de laatste bijbelstudie over het boek Prediker. Hartelijk dank aan ds. Methorst, die het boek Prediker maandelijks ons leven binnen liet komen. Deze keer de slotconclusie van Prediker: 'Doelgericht leven'.

Denk je nog aan de digitale themabijeenkomst op 24 maart? Ik ga ervan uit dat er al een kruis in uw/jouw agenda staat. We gaan nog even door op een thema uit het bijbelboek Prediker: 'Genieten is genade'.

Als het goed is, viel met dit februarinummer ook het magazine Opvoedingsbron in de brievenbus.

De Werkgroep Educatief Beraad is dankbaar voor deze uitgave. Ze biedt genoeg handvatten om in gesprek te zijn over de doop en om jezelf te verwonderen over het feit dat God al naar je omzag toen je zelf nog van niets wist.

Een hartelijk groet, ook van de leden van het landelijk bestuur.

Groet, Gertrud

In je doop

'Opvoedingsbron', voor ouders
en andere opvoeders in de kerk

De Werkgroep Educatief Beraad, een samenwerkingsverband van onze Hervormde Vrouwenbond, de Mannenbond, de Zondagsscholenbond en de HGJB, heeft voor de zevende keer een digitaal magazine samengesteld. Het thema is: 'In je doop'.

Ben jij er ook verwonderd over dat God naar jou omzag toen jij nog niet eens wist dat Hij bestond?

Misschien vertelt u aan uw kinderen of kleinkinderen of op een kinderclub over de God van uw doop. Zou de doop juist in de coronaperiode van belang kunnen zijn? Dit magazine geeft handvatten om over de rijkdom van de doop in gesprek te zijn.

Je vindt in Opvoedingsbron:

- de bijbelstudie 'Ik ben gedoopt', n.a.v. Handelingen 2:37-39
- het artikel 'De doop in crisistijd'
- bijbelgezinsmomenten
- ervaringen van ouders
- verwijzingen en boekentips voor verdere verdieping over dit thema.

Je kunt Opvoedingsbron ook gebruiken op bijvoorbeeld een (geloofs) opvoedingskring of themamorgen of -avond op je vrouwenkring.

Tip: geef het magazine bij een geboorte of aan ouders die hun kindje ten doop houden.

Het magazine is te downloaden via onze website, www.hervormdevrouwenbond.nl.

Extra nummers zijn via onze website te bestellen voor € 1,00.

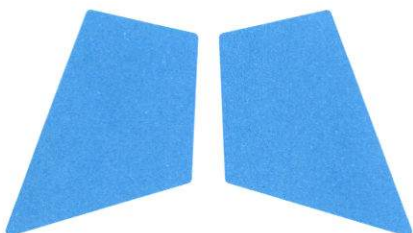
Als er dit jaar bijeenkomsten mogelijk zijn, ligt het blad ook op onze verkooptafels.

Leven uit de God van mijn doop
dat is leven uit het geloof.

(Citaat uit Opvoedingsbron)

Gerda Berkhoff-Prins is lid van het landelijk bestuur van de Hervormde Vrouwenbond.

Jezus gezalfd

'En als Hij te Bethanië was (...) kwam een vrouw, hebbende een albasten fles met zalf van onvervalste nardus van grote prijs en (...) goot die op Zijn hoofd.'

Markus 14:3

In Bethanië speelt zich een ontroerend tafereel af. Terwijl Jezus in het huis van Simon de melaatse aanligt met de discipelen om de maaltijd te gebruiken, komt er opeens een vrouw binnen. Ze heeft een albasten kruik met zeer kostbare nardusolie bij zich (met, omgerekend naar onze tijd, een waarde van € 15.000 - € 30.000). Ze loopt naar Jezus toe, breekt de hals van de kruik en giet de olie over Zijn hoofd en voeten uit. Ze droogt Hem met haar haren af en het hele huis is vervuld met de heerlijke nardusgeur. Met dit gebaar giet ze al haar liefde voor Jezus uit!

De discipelen, en met name Judas, zijn heftig verontwaardigd, ze briesen het zelfs uit. De opbrengst van deze olie had voor de armen bewaard moeten worden. Jezus echter neemt het voor de vrouw op en vermaant iedereen tot kalmte. 'De armen zijn altijd met u, maar zij heeft dit gedaan ter voorbereiding op Mijn begrafenis.' Of deze vrouw heeft doorzien wat er met Jezus gebeuren gaat, is de vraag, maar uit voorzorg en liefde heeft ze Hem gezalfd.

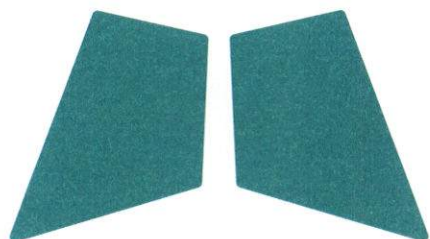
Ze geeft hiermee ook bewust of onbewust aan welke taak Jezus te wachten staat. Want wie werden gezalfd? Koningen,

profeten en priesters – ter voorbereiding op hun taak. Jezus zal lijden als Koning der wereld, als hoogste Profeet van alle tijden en als Priesterlam voor heel het volk. Hij is de Messias! Haar zal voor deze daad de eeuwen door eer worden toegebracht. Laat haar liefde een voorbeeld zijn voor ons. Haar hart was vervuld met heilbespiegelingen die de Heere er Zelf ingelegd had. Ze verspreidt een heerlijke liefdesgeur met deze kostbare nardus. Jezus gaat lijden en sterven. Maar het lijkt alsof alles en iedereen Hem hiervan weerhouden wil. Zijn discipelen, die het niet begrijpen; de satan, die Hem al verzocht heeft in de woestijn; de farizeeën, die zich ergeren aan Zijn optreden; de Joden, die niet in Hem geloven; en uiteindelijk heel het volk dat roept: 'Kruis Hem!' Te midden van dat verzet schittert deze daad van geloof en liefde.

De discipelen vluchten weg bij het lijden van Jezus. Een graf om Hem in te leggen was niet gekocht. Geen enkele voorbereiding was getroffen. Ze willen niet geloven dat Jezus gaat lijden en sterven, maar Jezus zoekt hen later weer op. Hoe groot is de liefde van de Vader en de Zoon voor zijn onwillige kinderen. De Vader gaf het grootste wat Hij bezat: Zijn Zoon. De Zoon gaf Zichzelf tot in de dood, de hoogste prijs om ons het Leven te kunnen geven. Zelfopofferende liefde!

Deze vrouw werd als eerste ingewonnen voor het lijdensevangelie. Haar liefde werd geboren toen ze Jezus' liefde voor haar zag. Later volgen er nog velen. God Zelf zorgt ervoor dat ook Zijn leerlingen alsnog overstag gaan. Paulus zal later belijden: Ik heb besloten u niemand anders te verkondigen dan Jezus, de Gekruisigde.

Wat is Jezus jou waard? En welke geur verspreiden wij?

Doelgericht leven

We zijn intussen aangekomen bij het laatste hoofdstuk van Prediker. De schrijver van dit bijbelboek komt uiteindelijk tot een afrondende conclusie. In Prediker 12 lezen we over de bedoeling die de HEERE met ons leven heeft. Daarbij letten we op vier dingen: leef blij (Pred. 11:9-10), leef bedachtzaam (Pred. 12:1-7), leef gehoorzaam (Pred. 12:13) en leef in de verwachting van het komende gericht van God (Pred. 12:14).

LEEF BLIJ

Als we één ding leerden van de Prediker, is dit het wel: het is niet de bedoeling dat we heel ons leven met een lang gezicht en een gebogen hoofd rondlopen. We mogen genieten, blij zijn en vol vreugde onze weg gaan. We zagen het in Prediker 9. Aan het eind van dit bijbelboek lezen we dat opnieuw. Wees blij, juist als je jong bent (Pred. 11:9).

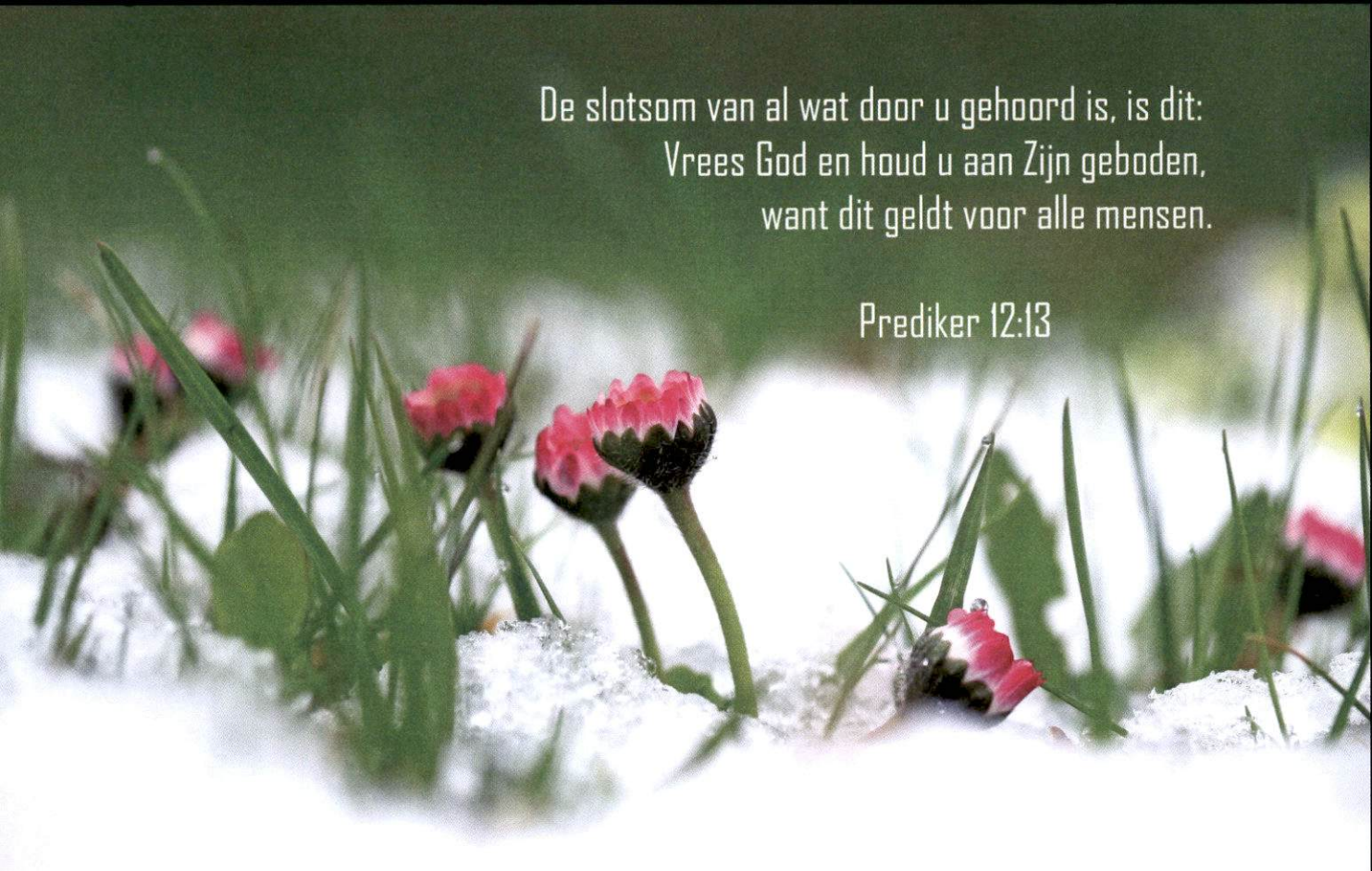
Wie Prediker leest en vandaag om zich heen kijkt, zou het bijna vergeten om dankbaar te genieten van het goede dat God geeft. Er is meer dan eens veel zorg en tegenslag, maar wie er oog voor krijgt, valt het op dat in de Bijbel veel aandacht is voor vreugde en blij-

LEZEN

Prediker 11:9 - Prediker 12:14
en Johannes 14:1-6

ZINGEN

Psalm 33:7
Psalm 86:6
Gez. 119:5 en 9
Psalm 2:6 en 7
Weerklink 418:1 en 4

A close-up photograph of several small, pink, daisy-like flowers with dark centers, growing through a layer of white snow. The background is a soft, out-of-focus green, suggesting grass or foliage. The lighting is natural, highlighting the texture of the snow and the delicate petals of the flowers.

De slotsom van al wat door u gehoord is, is dit:
Vrees God en houd u aan Zijn geboden,
want dit geldt voor alle mensen.

Prediker 12:13

schap. Vreugde is dan overigens wel een genadig geschenk van God, de gever van het goede.

Salomo schrijft aan het slot van Prediker 11 over twee soorten vreugde: de vreugde van het hart (die van binnenuit komt) en vreugde van buitenaf die wordt opgeroepen door wat we met eigen ogen zien (Pred. 11:9).

Je mag blij zijn, zeker als je jong bent. En je mag er ook alles aan doen om zowel lichamelijk als geestelijk gezond te zijn en te blijven (Pred. 11:10). Je lichaam is immers een tempel van de Geest? Daar mag je goed voor zorgen!

Intussen geeft Salomo er direct een waarschuwing bij: de jeugd en de jonge jaren zijn een zucht. Het is alsof Salomo erop aandringt: vergeet het niet, geniet!

Het genieten in de jonge jaren (en dat moeten we breder zien dan alleen onze jeugd) mag en kan, maar voordat je het weet is het voorbij. De ouderdom komt immers met gebreken. Voordat je het in de gaten hebt, word je ouder en is er meer gebrek dan genot. Hoezeer we er in onze tijd ook alles aan doen om jong te zijn of te lijken. Je kunt je afvragen hoe bij-

bels dat is. Er is immers voor alle dingen een vastgestelde tijd (Pred. 3)? Voor je jonge jaren geldt: wees blij!

LEEF BEDACHTZAAM

Het volgende waar Salomo zijn lezers toe oproept is: leef bedachtzaam! Denk aan uw Schepper (Pred. 12:1) en wacht er niet te lang mee. Met het denken aan de Schepper wil de Prediker nadrukkelijk niet zeggen dat een vluchtige gedachte aan de Schepper genoeg is. Salomo bedoelt veelmeer nadenken en je er echt bewust van zijn dat er een Schepper is. Denken heeft hier alles weg van gedenken en bedachtzaam leven. Dat is de bedoeling! Genieten schakelt ons denken dus niet uit.

Wacht er ook niet te lang mee. Denk aan uw Schepper, voordat de kwade dagen komen en donkere wolken zich samenvakken, de zon verduisterd wordt en het licht van maan en sterren verdwijnt (Pred. 12:2). Waarschijnlijk was dat beeld heel herkenbaar in Israël. Meer dan eens was het noodweer, waarbij het echt heel donker kon worden. Zo donker dat je dacht: komt hier nog een einde aan? Tegelijkertijd hebben de woorden in vers 2 ook apocalyptische trekken: het zal donker

worden op de aarde. Horen en zien, zal je vergaan. Ook Ezechiël spreekt woorden van deze strekking (Ez. 32:7).

Leef bedachtzaam, denk aan uw Schepper. Voordat je het weet, is het oordeel er. En voordat je het weet, ben je te oud en is er te veel moeite en gebrek om denkend aan de Schepper je weg te gaan. Salomo schrijft erover vanaf Prediker 12:6. Wat hij daar precies bedoelt met het beeld van het huis is onzeker. Bedoelt hij een huishouden of een paleis? Of doelt hij met het 'huis' op ons lichaam? In deze bijbelstudie kiezen we ervoor om het 'huis' een metafoor van het lichaam te laten zijn, hoewel een andere uitleg ook mogelijk is.

Denk aan uw Schepper, voordat de bewakers van het huis (de armen van het lichaam) zullen beven en de sterke mannen (de benen) zich zullen krommen (Pred. 12:3). Denk aan uw Schepper, voordat de maalsters (de kiezen) zullen ophouden, zij die door de vensters kijken (de ogen) verduisterd worden en de beide deuren naar de straat (de lippen) gesloten worden (Pred. 12:4). Denk aan uw Schepper, voordat het geluid van de molen verzwakt (doofheid zijn intrede doet), je opstaat bij het geluid van de vogels (je niet meer zo goed slaapt) en de zangeressen neergebogen worden (de stem ijl en zwak wordt), zo lezen we in Prediker 12:4.

En daar komt bij dat de amandelboom gaat bloeien (Pred. 12:5). Waarschijnlijk moeten we hier denken aan de glanzend witte kleur van de amandelbloesem die Salomo vergelijkt met het grijs worden van de haren. De kapperbes (die waarschijnlijk symbool staat voor eetlust of seksuele drift) is ook niet meer zoals vroeger (Pred. 12:5).

Al met al is het vergankelijkheid wat de klok slaat. Voor je het weet gaan de rouwklagers door de straat, want de mens gaat naar zijn eeuwig huis (Pred. 12:5). Leef daarom bedachtzaam. Wees erop bedacht dat er kwade (dat is: moeilijke) dagen komen. Tussen de regels door doet de schrijver van deze woorden een indringend appel op ons: doe er alles aan om de HEERE in je jonge jaren te kennen en span je als (iets) oudere echt in om jongere generaties te leren Wie God is en hoe Hij gediend wil worden. Je hebt niet alle tijd, want het eeuwig huis wacht. Daarmee bedoelt Salomo waarschijnlijk de eeuwige bestemming van de mens, maar het zou ook kunnen dat

hij denkt aan het graf, het huis waar de mens naartoe reist. In elk geval is één ding glashelder: mensen zijn vergankelijk en gaan dus voorbij. Broos en breekbaar als ze zijn. Het stof keert terug naar de aarde en de geest van de mens keert terug tot God (Pred. 12:6-7) en gaat naar zijn eeuwig huis. Wie denkt hier niet aan woorden van de Zaligmaker uit Johannes 14? 'In het huis van Mijn Vader zijn veel woningen. Ik ga heen om een plaats voor u gereed te maken' (Joh. 14:2).

Uiteindelijk komt de Prediker naar ons toe met inmiddels bekende woorden: Alles is vluchtigheid, lucht en leegte (Pred. 12:8). Alles gaat voorbij en alles verandert.

LEEF GEHOORZAAM

Prediker wijst ons op een derde doel van ons leven: leef gehoorzaam! Vrees God en houd u aan Zijn geboden (Pred. 12:13). Vrees God, leef in het besef dat Hij de Schepper is en dat ons leven van Hem afhangt. Het is goed voor een mens om veel aan God te denken (A.A. van Ruler). Dat is de beste en uiteindelijk enige manier waarop een mens werkelijk beseft dat hij bestaat en wat dat betekent.

We zijn schepselen van God, Die ons gewild en geschapen heeft. Daarmee is het uiteindelijk niet zozeer de vraag of alles nog wel zin heeft in ons leven. Doordat God als Schepper naar ons toe komt, laat Hij in elk geval zien dat Hij zin in ons leven ziet.

Het vrezen van God is nogal belangrijk voor de schrijver van Prediker. Meer dan eens verhaalt hij erover (vgl. Pred. 5:6 en Pred. 8:12-13). Bij alle vragen die de Prediker heeft, gaat God Zijn ongekende gang en heeft de auteur blijkbaar respect en ontzag voor Hem. We laten alles uiteindelijk aan God over en vrezen Hem. Dat betekent overigens niet dat we ons laten leiden door angst voor Hem!

Het vrezen van God heeft in Prediker 12 alles te maken met het doen van de geboden van God. Daarom: leef gehoorzaam! Het leven voor Gods aangezicht schakelt ons niet uit, maar in. Godvrezend leven is leven in het spoor van Zijn wet. Tegelijkertijd trekt Salomo het hier breder: niet alleen de gelovige mens wordt opgeroepen om in het spoor van de wet te gaan. Het is voor ieder mens heilzaam en noodzakelijk om dit pad te bewandelen. Want God zal elke daad, alles wat

mensen deden, dachten en zeiden in het gericht brengen. Alle mensenlevens komen aan het licht.

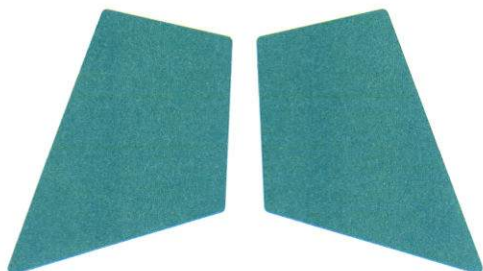
LEEF VOL VERWACHTING

Het gericht zal er onontkoombaar zijn, voor ieder mens. Daarom: leef doelgericht, dat is: leef vol verwachting, met het oog op het komende gericht. Laten we leven vanuit het besef dat het daar naartoe gaat (vgl. Pred. 11:9). God zal het laatste woord hebben. Hij is rechter en zal oordelen. Daarmee roept Hij ons op om in Zijn spoor te gaan.

God zal elke daad in het gericht brengen. Ik hoor erin dat Salomo de vinger legt bij onze verantwoordelijkheid: weet wat je doet met je leven. Tegelijkertijd hoor ik er ook iets anders in: naast verantwoordelijkheid ook vertroosting.

Salomo zocht twaalf hoofdstukken naar de zin van het leven. Soms vond hij iets van een antwoord, maar vaak bleven er onbeantwoorde vragen over. Zijn eindconclusie is: God zal alles wat verborgen is, hetzij goed, hetzij kwaad, in het gericht brengen. Alles komt aan het licht. De dingen die ons al helder voor de geest staan, maar ook de dingen die voor ons verborgen zijn. De raadsels van het leven en de vragen van ons hart. Ook de vraag naar de zin van het leven zal daarmee verstillen. Want God spreekt. Hij brengt alles in het gericht. Daarmee doet Hij recht. Wat wij in dit leven niet begrijpen, zullen we dan helder zien. Dat is tot onze troost!

Wij leven vol verwachting. De schaduw van het gericht maakt ons verantwoordelijk voor ons doen en laten. Hetzelfde gericht vertroost ons. Onze vragen hebben niet het laatste woord. Het laatste woord is aan Hem, Die Zich uitgesproken heeft in Zijn Zoon Jezus Christus. Hij komt en Hij zal de Zijnen recht doen. En Hij zegt: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Door Hem komen we bij de Vader.

Vragen

1. We lezen in Prediker 11 en 12 over de jeugd, dat is de periode dat we in de kracht van ons leven staan.
 - a. Hoe kijkt u op die periode terug of (als je jonger bent) hoe beleef je die periode?
 - b. Welke woorden van de Prediker kenmerken jouw jonge jaren?
 - c. Wat zou u aan jongeren willen meegeven? Speelt Lukas 4:49b hier voor u een rol?
2. In Prediker 11:10 worden we opgeroepen om zowel lichamelijk als geestelijke gezond te leven.
 - a. Hoe geef je dat concreet vorm in je leven?
 - b. Wat stimuleert je hierbij? Zijn er ook belemmeringen?
 - c. Hoe kan je elkaar helpen? Spreek concreet met elkaar af hoe je dat vorm gaat geven.
3. In Prediker 12 lezen we in behoorlijk confronterende woorden over ouderdom.
 - a. Hoe kijkt u zelf naar het ouder worden? Doet u uw best om jong te blijven? Waarom (niet)?
 - b. Prediker 12 is behoorlijk generaliserend. Psalm 92:15-16 is hier een prachtige aanvulling. Kent u voorbeelden van zulke ouderen (uit de Bijbel, uit uw eigen context)?
4. Alle dingen komen voor God in het gericht. Dat is enerzijds waarschuwend en anderzijds vertroostend.
 - a. Hoe leeft u toe naar de wederkomst?
 - b. Welke woorden van de Heere Jezus Christus zijn daarbij voor u belangrijk?
5. Met welk gebed in gedachten sluit u de bestudering van het bijbelboek Prediker af?

Marja Korevaar is werkzaam in Pastoraal Diaconaal Centrum De Herberg en is graag creatief bezig.

ZIJN VERHAAL

We zien een huis waarin alle activiteit wegvalt en het leven tot stilstand komt. Er staat een oude wachter voor het huis. Hij beeft. Sterke mannen hebben een kromme rug en slepen zich voort. Vrouwen die de maalsteen rondraaien vallen één voor één weg. De overgebleven vrouwen krijgen de steen niet meer rondgedraaid. Ze worden gedwongen te stoppen. Oudere vrouwen zitten achter het venster en kijken naar buiten. Hun ogen vervagen. Ze zien bijna niets meer. Als de avond valt, worden de deuren van het huis gesloten, vogels laten in de verte hun laatste lied horen. Het is voorbij. De nacht valt.

Lees Prediker 12.

Weetje

Prediker 12:7 spreekt over de adem die het lichaam verlaat. Het lichaam verteert. Het is de omkeerde volgorde van Genesis 2:7: 'Toen vormde de HEERE God de mens uit het stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens tot een levend wezen'.

Mijn verhaal

De conclusie bij Prediker is: 'gedenk je Schepper'. Aanvaard het leven als een geschenk van God, je Schepper.

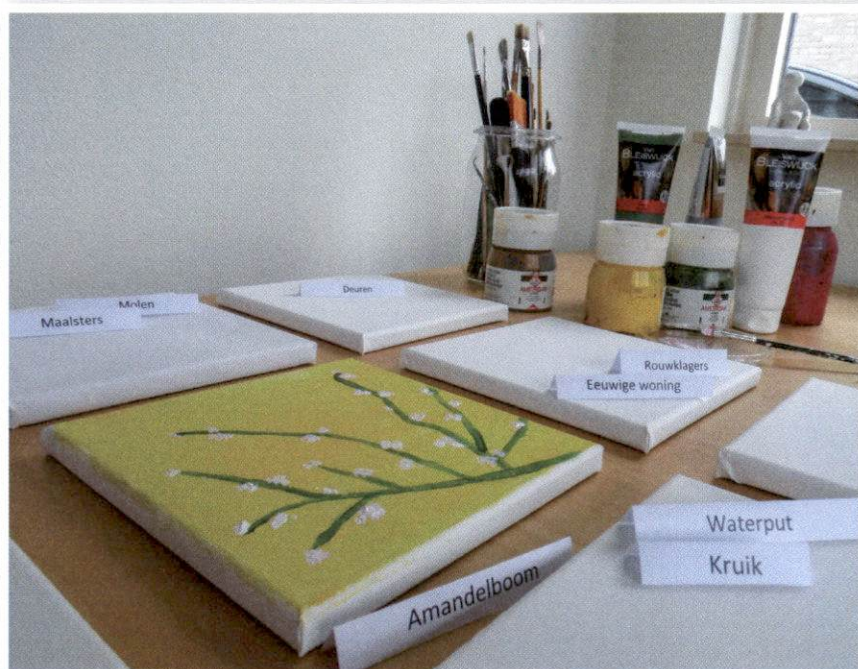
Het latijnse woord 'Creator' betekent 'Schepper'.

Doe

Lees Prediker 11:7 tot 12:13. De beelden buitelen over elkaar. Probeer een of meer van deze beelden te vangen op een schildersdoek. Het geeft een mooi resultaat als ieder lid een doek maakt van dezelfde afmeting. Verdeel onderling de genoemde beelden.

Deel-tijd

Hang de verzameling schilderdoeken bijvoorbeeld in het verenigings- of kerkgebouw.

TEKST PAULA SCHOT

VROUW & ACTUALITEIT

Paula Schot is wethouder in de gemeente Schouwen-Duiveland.
Zij schrijft deze column op persoonlijke titel.

Hou(d)vast

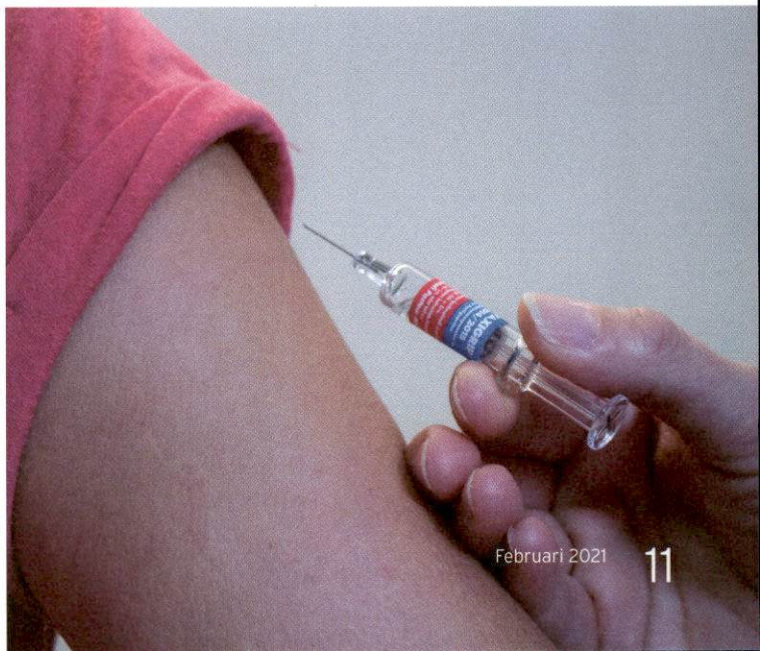
Corona heeft een grote impact op ons leven. Op het moment van schrijven zitten we in de zwaarste lockdown tot nu toe. Winkels, horeca en scholen zijn gesloten. We ontvangen geen of minimaal bezoek, werken thuis en gaan alleen naar buiten om een rondje te lopen of fietsen of om de hoognodige boodschappen in huis te halen.

De kranten staan vol met coronanieuws. Nederland is het laatste land in de Europese Unie dat start met vaccineren en dat komt het kabinet op zware kritiek te staan. Door 'uitvoeringsproblemen' lukte het Nederland niet om eerder te starten met vaccineren en men wilde niet meedoen aan 'de symbolische prik'. Daarmee wordt de eerste inenting in een land bedoeld die breed wordt uitgemeten in de media en wordt gezet bij een vooraanstaand persoon van bijvoorbeeld de regering. Natuurlijk betekent dat niet dat gelijk het hele land gevaccineerd is, maar het geeft wel een goed signaal af.

Tegelijkertijd zijn er ook vragen rondom het vaccineren. Wat als je je niet laat vaccineren, om welke reden dan ook? Zijn er dan plekken waar jij niet mag komen en anderen wel? Het komt in Nederland niet zo snel tot verplicht vaccineren, maar indirect kan het wel als een verplichting voelen. En dan nog de vraag: welke groepen worden eerst en welke het laatst gevaccineerd? Bepalen we dat zelf of wordt dat voor ons bepaald? Al die vragen kunnen zorgen voor spanning en onzekerheid.

In zulke tijden ben ik altijd extra blij dat we ons geloof hebben. Dat er een God is Die hier ver boven staat. Een God Die niet afhankelijk is van een vaccin. Een God Die dwars door het virus heen dicht bij mensen is, troost en liefheeft. Een God op Wie we mogen vertrouwen. Een God bij Wie we onze vragen en onzekerheden kunnen neerleggen.

Ook als deze tijd eenzaam maakt, is er een God Die hoort, een God Die nabij is. De coronacrisis heeft ons meer dan ooit doen beseffen dat niet alles vanzelfsprekend is. Dat omzien naar elkaar van grote waarde is. Dus ondanks dat we al maanden in deze crisis zitten, stuur nog eens een kaartje naar iemand of pak de telefoon en maak een praatje. Draag op in het gebed. En houd vol.

Hij kwam voor mij

STEM

In deze liturgie staan we samen stil bij het lijden, sterven en de opstanding van onze Zaligmaker.

LEZEN JOHANNES 3:16

Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn Eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

STEM

Hij kwam naar de aarde om voor onze zonden dit lijden te doorstaan en verzoening met de Vader te bewerken. Wat een wonder dat Hij de hemelse heerlijkheid verliet voor ons. Dat geeft ons reden om Hem te prijzen!

ZINGEN PSALM 75:1

*U alleen, U loven wij;
Ja wij loven U, o HEER;
Want Uw naam, zo rijk van eer,
Is tot onze vreugd nabij;
Dies vertelt men in ons land,
Al de wond'ren Uwer hand.*

STEM

God had in het begin alles goed geschapen in de hof. Hij schiep ook de mens, die Hij in de hof een plaats gaf. Hij gaf er een gebod bij: van de boom in het midden van de hof mag u niet eten. Eva, maar later ook Adam, overtrad dit gebod. Ze werden door de Heere buiten de hof geplaatst. Zo kwam de zonde in ons aller bestaan. Hoe zullen wij hiervan verlost worden? Maar wat een wonder, hier bleef het niet bij. Direct ontvingen Adam en Eva een belofte:

LEZEN GENESIS 3:15

En Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen en u zult Het de hiel vermorzelen.

GEDICHT ADAM, WAAR ZIJT GIJ?

Toen wij in hoogmoed en in ongelooft
Met God, de Levensbron, hebben gebroken,
Liet Hij ons niet in zelfgekozen dood,
Maar heeft Hij Zijn verlossend Woord gesproken.

En toen wij ons verborgen in de hof,
Omdat wij daar in onze naaktheid stonden,
Zocht Hij ons op, Hij noemde onze naam
En heeft in Zijn ontferming ons gevonden.

*Jans den Toom-Brandwijk, *Gevouwen handen*, uitg. Den Toom-Brandwijk, Zwijndrecht, 2001*

STEM

De Heere ziet de zonde van Zijn volk. Er moet verzoening voor gedaan worden. Door de priesters in het oude Testament worden de zonden van het volk door middel van offers verzoend. De Heere Zelf geeft daarvoor de wetten om naar te handelen. Als iemand zondigt, wat moet er dan gebeuren?

LEZEN LEVITICUS 4:4-5

Dan moet hij de jonge stier bij de ingang van de tent van ontmoeting voor het aangezicht van de Heere brengen, zijn hand op de kop van de jonge stier leggen en de jonge stier slachten voor het aangezicht van de Heere. Vervolgens moet de priester, de gezalfde, een deel van het bloed van de jonge stier nemen en het naar de tent van ontmoeting brengen.

STEM

Op de Grote Verzoendag moet de hogepriester Aäron een jonge stier en twee bokken nemen. Eén bok en de jonge stier worden geslacht, maar de tweede bok, die door het lot werd aangewezen, 'moet levend voor het aangezicht van de HEE-RE worden geplaatst, om daarmee verzoening te doen door hem als weggaande bok de woestijn in te sturen' (Lev. 16:10).

ZINGEN PSALM 15:1 EN 2

Wie zal verkeren, *grote* God,
In Uwe tent? Wie zult Gij kronen
Met zulk een onwaardebaar lot,
Dat hij, bij 't heuglijkst *gunst*genot
Uw heilig Sion *moog'* bewonen.

Die in zijn wandel zich oprecht
En wars betoont van valse streken;
Zijn aandacht aan Uw wetten hecht;
Zich op de deugd met *ijver* legt,
En *waarheid* met zijn hart blijft spreken.

GEDICHT HET GOUDEN REUKALTAAR VOOR DE TROON

De Vader heeft Zijn lieve Zoon geschonken
reeds in de stilte van de eeuwigheid.
Toen heeft het antwoord van de Zoon geklonken:
'Ik kom o God, 'k ben tot Uw dienst bereid'.
Hij gaf Zichzelf tot het verlossingswerk
uit liefde tot Gods eer, uit liefde tot Zijn kerk.

Hoe mochten de profeten profeteren
van de Verlosser, Die te komen stond!
Dat wilde God ook aan Zijn verbondsvolk leren,
door al de offers van het oud' verbond.
Zij wezen niet slechts op de schuld en straf,
maar ook op 't bloed dat verzoening gaf.

Christien de Priester, *Licht en uitzicht*, uitg. Den Hertog, Houten

STEM

Zoals Mozes, de man Gods, de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moest de Christus verhoogd worden. Zoals Mozes op de rots geslagen heeft om het murmurerende volk Israël van water te voorzien, zo werd onze Heiland geslagen om ons het levende water te kunnen geven. Zo hebben ook andere profeten Zijn komst aangewezen en ervan gesproken en roepen ze ons troostwoorden toe. Om vol te houden in de strijd, om te volharden in het volgen van Jezus. Het mag ook ons vandaag bemoedigen en onze ogen richten op Zijn toekomst.

LEZEN JESAJA 40:1-5

Troost, troost Mijn volk, zal uw God zeggen, spreek naar het hart van Jeruzalem en roep haar toe dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is, dat zij uit de hand van de HEERE het dubbele ontvangen heeft voor al haar zonden. Een stem van iemand die roept in de woestijn: Bereid de weg van de HEERE, maak recht in de wildernis een gebaande weg voor onze God. Alle dalen zullen verhoogd worden, alle bergen en heuvels zullen verlaagd worden; wat krom is, zal recht worden; wat rotsachtig is, zal tot een vlakte worden. De heerlijkheid van de HEERE zal geopenbaard worden, en alle vlees tezamen zal het zien, want de mond van de HEERE heeft gesproken.

ZINGEN PSALM 40:4

Brandofferen, noch offer voor de schuld,
Voldeden aan Uw eis, noch eer.
Toen zeid' ik: 'Zie, ik kom, o HEER;
De rol des boeks is met Mijn naam vervuld.
Mijn ziel, U opgedragen,
Wil U alleen behagen;
Mijn liefd' en ijver brandt:
Ik draag Uw heil'ge wet,
Die Gij de sterv'ling zet,
In 't binnenst' ingewand'.

STEM

Zo ongeveer vier eeuwen werd er geen profetenstem gehoord in Israël. Maleachi profeteert als laatste over de komst van Jezus als hij zegt: 'Zie Ik zend Mijn engel, die voor Mij de weg bereiden zal'. Johannes is de wegbereider van de komst van Jezus en getuigt van Hem Die komt. Hij is als het ware de heraut die vooruitgestuurd wordt om de komst van de Koning aan te kondigen. Hij is een mens door God gezonden om van het Licht te getuigen.

LEZEN JOHANNES 1:9-14

Dit was het waarachtige licht, dat in de wereld komt en ieder mens verlicht. Hij was in de wereld en de wereld is door Hem ontstaan en de wereld heeft Hem niet gekend. Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden, *namelijk* die in Zijn Naam geloven; die niet uit bloed, niet uit de wil van vlees en ook niet uit de wil van een man, maar uit God geboren zijn. En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader), vol van genade en waarheid.

ZINGEN HIJ KWAM BIJ ONS, HEEL GEWOON (OTH 114)

Hij kwam bij ons, heel gewoon,
De Zoon van God als mensenzoon.
Hij diende ons als een knecht
En heeft zijn leven afgelegd.

Refrein

Zie onze God, de Koning-knecht,
Hij heeft zijn leven afgelegd.
Zijn voorbeeld roept
Om te dienen iedere dag,
Gedragen door zijn liefd' en kracht.

En in de tuin van de pijn
Verkoos Hij als een lam te zijn,
Verscheurd door angst en verdriet
Maar toch zei Hij: 'Uw wil geschied'.

Refrein

Zie je de wonden zo diep.
De hand die aard' en hemel schiep,
Vergaf de hand die Hem sloeg.
De Man, die onze zonden droeg.

Refrein

STEM

Het lijden van Jezus was diep en zwaar. Vanaf het moment dat Hij op aarde kwam, heeft Hij geleden. Door het onbegrip en ongeloof van velen, zelfs van Zijn discipelen. De satan viel Hem steeds weer aan en bracht Hem in verzoeking. Ook de schriftgeleerden en Farizeeën verzochten Hem. Hij kwam naar ons, maar wij begrepen het niet en namen Hem niet aan als onze Verlosser.

Voorafgaand aan Zijn kruisweg heeft Jezus de maaltijd gehouden met Zijn discipelen. Hij verlangde er vurig naar om samen met Zijn jongeren te eten, als versterking voor Zijn lijden en sterven. Zo heeft Jezus het Heilig Avondmaal ingesteld tot onze troost en als een gedachtenismaal om Zijn lijden te herdenken.

LEZEN LUKAS 22:15-20

En Hij zei tegen hen: Ik heb er vurig naar verlangd dit Pascha met u te eten, voordat Ik ga lijden. Want Ik zeg u dat Ik daar zeker niet meer van zal eten, totdat het vervuld is in het Koninkrijk van God. En nadat Hij een drinkbeker genomen had en gedankt had, zei Hij: Neem deze en deel *hem* onder elkaar. Want Ik zeg u dat Ik niet drinken zal van de vrucht van de wijnstok, totdat het Koninkrijk van God gekomen is.

En Hij nam brood en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en gaf het aan hen met de woorden: Dit is Mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt. Doe dat tot Mijn gedachtenis.

Evenzo *nam Hij* ook de drinkbeker na het gebruiken van de maaltijd en zei: Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn bloed, dat voor u vergoten wordt.

ZINGEN PSALM 116:1 EN 7

God *heb ik* lief; want *die getrouwe* HEER
Hooft *mijne* stem, mijn *smekingen*, mijn klagen;
Hij *neigt* Zijn oor, 'k roep *tot Hem*, al mijn dagen;
Hij *schenkt* mij hulp, Hij *redt* mij keer op keer.

Wat zal ik, met Gods *gunsten* overlaân,
Die *trouwe* HEER voor *Zijn genâ* vergelden?
'k Zal *bij de kelk* des *heils* *Zijn naam* vermelden,
En *roepen* Hem met *blijd'* *erkent'nis* aan.

STEM

Na de maaltijd begeeft Jezus Zich naar de hof van Gethsémané Hij vraagt Zijn jongeren met Hem te waken in het gebed. Maar van vermoeidheid vallen zij in slaap. Jezus zoekt de gemeenschap met Zijn Vader in het gebed. Hier komt de diepe verbondenheid tussen Vader en Zoon openbaar. Maar ook het diepste geheim, dat Jezus plaatsvervangend (in onze plaats) lijdt voor onze zonden. Hij smeekt Hem of de drinkbeker van Hem weggenomen mag worden. Hij is in grote angst, zodat Zijn zweet verandert in druppels bloed. Maar Hij geeft Zich in gehoorzaamheid over aan de wil van Zijn Vader: 'Niet Mijn wil maar Uw wil geschiede...'

GEDICHT IK BEN BEREID

Dit is de dag, de ure is gekomen!
Ik ben bereid, Mijn Vaders weg te gaan.
Ik streed Mijn strijd, terwijl u lag te dromen.
Alleen moest Ik dit donk're uur doorstaan...

Ziet, Mijn verrader komt eraan!
Hij heeft een leger meegenomen,
om wie slechts 't goede heeft gedaan,
op brute wijze in te tomen!

O Vader, sta Mij hierin bij!
Niet om Uw macht wil Ik U bidden,
maar dat Uw vrede in Mij zij,
dan blijf Ik staande in hun midden...

Vrijwillig laat Ik Mij nu binden...
Opdat Mijn vrienden vrijheid vinden!

Joke van Sliedrecht, *Doelgericht*, uitg. Den Hertog, Houten, 1995

ZINGEN 'T IS MIDDERNACHT EN IN DE HOF (WEERKLANK 148:1, 2 EN 3)

't Is middernacht en in den hof,
Buigt, tot de dood bedroefd, in 't stof
De Levensvorst; in Zijn gebeên
Doorworstelt Hij zijn strijd alleen.

't Is middernacht, maar hoe Hij lijd',
Zijn jong'ren slapen bij dien strijd;
En missen, afgemat in rouw,
De aanblik op des Meesters trouw.

't Is middernacht, maar Jezus waakt,
En 't zielelijden, dat Hij smaakt,
Bant uit Zijn hart de bede niet:
Mijn Vader, dat uw wil geschied'.

STEM

Dan ontvouwt zich een politiek schouwspel in de vorm van een rechtszaak om Jezus te veroordelen. De soldaten leiden Hem naar Annas, die Hem ondervraagt over Zijn discipelen en Zijn onderricht. Jezus wordt gebonden naar de hogepriester Kajafas gebracht.

Daarna komt Jezus in het gerechtsgebouw voor Pilatus. Deze vindt geen schuld in Hem en stuurt Hem naar Herodes. Herodes ondervraagt Hem en bespot Hem, hij doet Hem een sierlijk gewaad om. Vervolgens zendt hij Hem terug naar Pilatus.

Opnieuw wordt Hij voor Pilatus geleid in de rechtszaal. 'Bent U dan de Koning van de Joden?' Maar Jezus antwoordt hem: 'Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld.' Het volk wordt woedend en roept: 'Weg met Hem, weg met Hem, kruisig Hem'.

Pilatus roept het uit: 'Ik vind geen schuld in Hem!' Maar vanwege de menigte wordt Hij onschuldig veroordeeld. Jezus wordt gezeseld, bespot, geslagen, een purperen mantel wordt Hem omgehangen en een doornenkroon opgezet. En de menigte roept: 'Gegroet, Koning van de Joden!' En ze gaven Hem slagen in het gezicht.

LEZEN JOHANNES 19:16

Toen leverde hij Hem dan aan hen over om gekruisigd te worden. En zij namen Jezus mee en leidden Hem weg.

ZINGEN IS DAT IS DAT MIJN KONING (WEERKLANK 147:1 EN 2)

Is dat, is dat mijn Koning,
dat aller vaad'ren wens,
is dat, is dat zijn kroning?
Zie, zie, aanschouw de mens!
Moet Hij dat spotkleed dragen,
dat riet, die doornenkroon,
lijdt Hij die smaad, die slagen,
Hij, God, Uw eigen Zoon?

Ja, ik kost Hem die slagen,
die smarten en die hoon;
ik doe dat kleed Hem dragen,
dat riet, die doornenkroon;
ik sloeg Hem al die wonden,
voor mij moet Hij daar staan;
ik deed door mijne zonden,
Hem al die jamm'ren aan.

STEM

De menigte begeeft zich op weg naar Golgotha. Jezus draagt Zijn kruis en een stoet van mensen volgt Hem. Onderweg wordt Simon van Cyrene gedwongen Zijn kruis te dragen. Samen met twee misdadigers werd Hij buiten Jeruzalem gekruisigd. Pilatus schreef een opschrift boven Zijn kruis in het Grieks, Romeins en Hebreeuws: DIT IS DE KONING VAN DE JODEN.

Aan het kruis spreekt Hij zeven kruiswoorden. Als eerste vraagt Hij verzoening voor degenen die Hem aan het kruis genageld hebben en voor allen die erbij staan en het niet begrijpen. Zijn kleren worden onder de soldaten verdeeld, anderen bespotten Hem en het volk kijkt toe.

LEZEN LUKAS 23:34

En Jezus zei: Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

STEM

Het tweede woord is tot de moordenaar die naast Hem hangt en aan Jezus vraagt om hem te gedenken als Hij in Zijn koninkrijk gekomen is.

LEZEN LUKAS 23:43

En Jezus zei tegen hem: Voorwaar, zeg ik u, heden zult u met Mij in het paradijs zijn.

STEM

Dan klinkt er een woord van troost voor de discipel Johannes en Maria, Zijn moeder. Hij geeft hen aan elkaar, om voor elkaar zorg te dragen.

LEZEN

JOHANNES 19:26-27

Toen nu Jezus Zijn moeder zag en de discipel die Hij liefhad, bij haar zag staan, zei Hij tegen Zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon. Daarna zei Hij tegen de discipel: Zie, uw moeder. En vanaf dat moment nam de discipel haar in zijn huis.

ZINGEN

ALS IK IN GEDACHTEN STA (WEERKLANK 140:1, 2, 3 EN 7)

Als ik in gedachten sta
bij het kruis van Golgotha,
als ik hoor wat Jezus sprak,
voor zijn oog aan 't kruishout brak,

hoe daar allereerst Zijn mond
troost voor vriend en moeder vond,
weet ik: 'Hij vergeet ons niet,
Hij die stervend ons verliet'.

Als ik hoor, hoe Jezus bad
voor wie Hem gekruisigd had,
weet ik: 'Bij de Heiland is
ook voor mij vergiffenis'.

Op zijn kreet: 'Het is volbracht',
antwoordt mijn aanbidding zacht:
'Jezus, ook voor mij verwierf
U verlossing, toen U stierf'.

STEM

Dan richt Jezus Zich op Zijn lijden en sterven. 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Het is een hartenkreet die Hij hier in het volgende kruiswoord uitstoot. De Godverlatenheid drukt onpeilbaar diep op Hem! De verbondenheid met Zijn Vader wordt verbroken! Daarom noemt Jezus Hem: Mijn God, Mijn God!

Alle zonden van de hele wereld worden op Hem gelegd! De gloed van Gods toorn heeft zich op Golgotha op Christus ontladen. Hij neemt plaatsvervangend de straf van God, het lijden op Zich. Hier blijkt Gods liefde en barmhartigheid voor ons. Hij geeft Zijn enige Zoon voor ons.

Jezus versmacht van dorst in Zijn lijden. Drie uren van diepe duisternis vallen over de aarde. In de duisternis roept Hij: 'Mij dorst!' Dan scheurt het voorhangsel van de tempel midden-door van boven naar beneden. De hemelse Vader vindt genoegdoening in het offer van Zijn Zoon.

LEZEN

JOHANNES 19:30

'Het is volbracht!'

LUKAS 23:46

En Jezus riep met luide stem en zei: 'Vader in Uw handen beveel Ik Mijn geest'. En toen Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest.

STEM

Vrijwillig heeft Hij Zijn leven afgelegd voor ons.

Jozef van Arimathea verzocht Pilatus het lichaam van Jezus van het kruis af te mogen nemen. Hij wikkelde het in fijn linnen en legde Hem in een nieuw graf. De vrouwen waren hem gevolgd en zagen het graf en hoe Hij erin gelegd werd. Ze keerden terug en maakten specerijen en mirre gereed. Maar eerst rustten zij omdat het sabbat was.

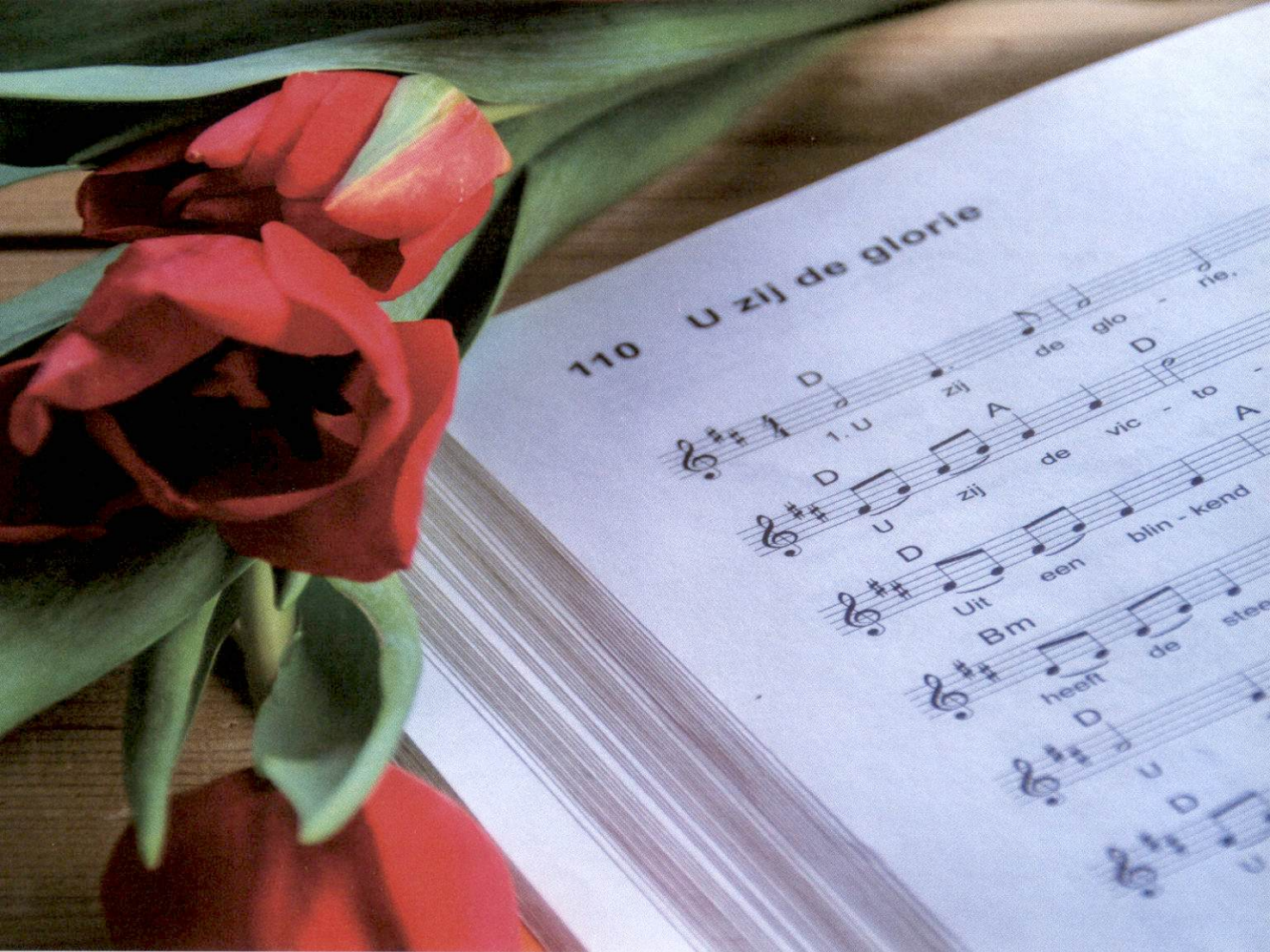
LUISTEREN

We luisteren naar een gedeelte uit de Matthäus Passion van J.S. Bach: Wir setzen uns mit Tränen nieder (5 min.)
<https://youtu.be/1-loD1LH1L8>

LEZEN

LUKAS 24:1-7

En op de eerste *dag* van de week gingen zij, heel vroeg in de morgen, naar het graf en brachten de specerijen mee die zij gereedgemaakt hadden, en sommigen *gingen* met hen mee. Zij nu vonden de steen afgewenteld van het graf. En toen ze naar binnen gegaan waren, vonden zij het lichaam van de

Heere Jezus niet. En het gebeurde toen ze daarover in twijfel waren, zie, twee mannen stonden bij hen in blinkende gewaden. En toen zij zeer bevreesd werden en het gezicht naar de grond bogen, zeiden die tegen hen: Waarom zoekt u de Levende bij de doden? Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt. Herinner u hoe Hij tot u gesproken heeft, toen Hij nog in Galilea was. De Zoon des mensen moet overgeleverd worden in handen van zondige mensen en gekruisigd worden en op de derde dag opstaan.

GEDICHT PASEN

Het lege graf
Een nieuwe dag
Een nieuw begin
Jezus overwint.

Triomfater
Overwinnaar
over leven en over dood
Hij die Zelf het graf ontsloot.

Om eeuwig leven
aan ons te geven
Daarvoor heeft Hij
aan 't kruis geleden.

Dus juich en jubel
geef Hem d' eer
JEZUS CHRISTUS
onze Heer'

Cobi van der Hoeven-Zondag, *Gevouwen handen*, met toestemming overgenomen van: www.mylaceofpeace.com

LEZEN MATTHEUS 28:9-10

Toen zij weggingen om het aan Zijn discipelen bekend te maken, zie, Jezus kwam hun tegemoet en zei: Wees gegroet! Zij gingen naar Hem toe, grepen Zijn voeten en aanbaden Hem. Toen zei Jezus tegen hen: Wees niet bevreesd; ga heen, bericht Mijn broeders dat zij naar Galilea moeten gaan, en daar zullen zij Mij zien.

STEM

Hij maakte Zich bekend, eerst aan de vrouwen, dan aan de broeders en aan velen is Hij verschenen. Sommigen geloofden en aanbaden Hem, anderen twijfelden. Toch is het zeker: Hij is opgestaan! Hij leeft! Soms zien we het niet goed omdat we het zicht op het Woord zijn kwijtgeraakt. Maria zag in Hem de hovenier en ook de Emmaüsgangers herkenden Hem niet. Maar als Jezus het Woord opent en uitlegt dan gaan ze het zien. Misschien herkent u dat wel, het kan soms zo donker zijn in ons hart. Wat rijk als Jezus ook naar ons komt in de uitleg van het Woord. Dat we Hem herkennen vanuit Zijn Woord. Deze blijde boodschap moet aan iedereen verkondigd worden. Jezus geeft daarvoor Zelf de opdracht. 'Ga heen, zeg het Mijn broeders en aan alle volken'. We mogen Zijn genade doorgeven aan wie het maar horen wil. Want in Hem is het leven en overvloed!

ZINGEN U ZIJ DE GLORIE (WEERKLANK 183:1, 2 EN 3)

U zij de glorie, opgestane Heer!

U zij de victorie, nu en immermeer.

Vol van licht en luister daalt de engel af
en verbreekt de kluister van 't verwonnen graf:

U zij de glorie, opgestane Heer!

U zij de victorie, nu en immermeer.

Zie Hem verschijnen, Jezus, onze Heer!

Redder van de zijnen; twijfel nu niet meer.

Zie zijn aanschijn blinken als de morgenzon;
laat uw lied weerklinken: 'Christus overwon!'

U zij de glorie, opgestane Heer!

U zij de victorie, nu en immermeer.

Zou ik nog vrezen? Christus leeft voorgoed,
die met heel mijn wezen ik beminnen moet.

Hij is mijn victorie, troost en toeverlaat,
die mij in zijn glorie eeuwig delen laat.

U zij de glorie, opgestane Heer!

U zij de victorie, nu en immermeer.

LEZEN EFEZE 2:1-6

Ook u heeft Hij met Hem levend gemaakt, u die dood was door de overtredingen en de zonden, waarin u voorheen gewandeld hebt, overeenkomstig de leefwijze van deze wereld, overeenkomstig de wil van de aanvoerder van de macht in de lucht, van de geest die nu werkzaam is in de kinderen van de ongehoorzaamheid, onder wie ook wij allen voorheen verkeerden, in de begeerten van ons vlees, door de wil van het vlees en de gedachten te doen; en wij waren van nature kinderen des toorns, evenals de anderen.

Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, heeft ons door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de overtredingen, met Christus levend gemaakt uit genade bent u zalig geworden en heeft ons met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus.

STEM

Als we hierover nadenken, raken we dan niet onder de indruk van Zijn liefde en worden we niet overweldigd door Zijn genade? De zaligheid ligt vast in Hem en Zijn verlossingswerk! Wat een rust geeft dat voor ons, het hangt niet van ons af, maar Hij heeft alles volbracht. Hij neemt ons mee en zet ons in de hemelse gewesten! Daar worden wij bekleed met de gerechtigheid van Christus. De Heere ziet geen zonde meer in ons aan, die zijn met Christus gekruisigd en we zijn een nieuwe schepping in Hem geworden. Daarom, wie de zaligheid buiten zichzelf zoekt, in Hem, komt eeuwig thuis bij Hem! Die ontvangt de zegekroon van Hem.

ZINGEN PSALM 21:3 EN 4

*Gij, die hem gunstig hebt gered,
Zijt hem met volle stromen
Van zegen voorgekomen;
Ook hebt Gij hem op 't hoofd gezet,
Hem, die op U betrouwt,
Een kroon van 't fijnste goud.*

*Hij heeft, o God, van U begeerd
Het onvergank'lijk leven;
Gij hebt het hem gegeven.
Zo zijn de dagen hem vermeerd;
Zo leeft de Vorst altoos;
Zo leeft hij eindeloos.*

GEDICHT IK LEEF EN GIJ ZULT LEVEN!

*De zon gaat op; het eerste morgengloren
Verdrijft het donker van de somb're nacht.
Dan doet God Zelf Zijn stem op aarde horen
En d' aarde beeft door Goddelijke macht.
Een engel wordt gezien in Jozefs hof
En wachters vallen sidderend in 't stof!*

*Omdat Hij leeft, wil Hij in gunst gedenken
Aan mensen, dood in zonde en in schuld.
Hij wil aan geest'lijk doden leven schenken,
Zodat hun hart met vrede wordt vervuld.
Zoek dan de Heer' en leef! Nog is het tijd!
Zoek Hem en leef, ja leef in eeuwigheid!*

*Christien de Priester, Hij heeft gedacht aan Zijn genade,
uitg. Den Hertog Houten, 1992*

ZINGEN

WEES GEGROET GIJ EERSTELING DER DAGEN (OTH 130)

Wees gegroet, gij eersteling der dagen,
morgen der verrijzenis,
bij wiens licht de macht der hel verslagen
en de dood vernietigd is!

Here Jezus, trooster aller smarten,
zon der wereld, schijn in onze harten,
deel ons zelf de voorsmaak mee
van der zaal'gen sabbatsvree!

Op uw woord, o Leven van ons leven,
werpen wij het doodskleed af!
Door de kracht uws Geestes uitgedreven,
treden w' uit ons zondengraf.
Leer ons daag'lijks, leer ons duizendwerven,
in uw kruisdood meegekruisigd sterven,
en herboren - opgestaan,
achter U ten hemel gaan!

In uw hoede zijn wij wel geborgen,
en schoon eerlang 't oog ons breek',
open gaat het op de grote morgen
na deez' aardse lijdensweek.
Welk een dag der ruste zal dat wezen,
als w' onsterf'lijk, uit de dood verreezen,
knielen voor uw dankaltaar!
Amen, Jezus, maak het waar!

LIEDSUGGESTIES

Psalm 98:1 en 2

Psalm 51:3

Psalm 22:1, 4 en 16

Weerklank 149: Jezus, leven van ons leven

Weerklank 155: Mijn Verlosser hangt aan 't kruis

Weerklank 167: Daar juicht een toon, daar klinkt een
stem

Weerklank 366: Ik heb slechts een houvast in leven en
in dood

LUISTEREN

Een gedeelte uit de Matthäus Passion van J.S. Bach:

Erbarme dich (6 min.)

<https://youtu.be/4tbvOKTvQRg>

De liturgie is ook te vinden op www.hervormdevrouwenbond.nl > De Hervormde Vrouw > Kerst en Pasen
> Pasen

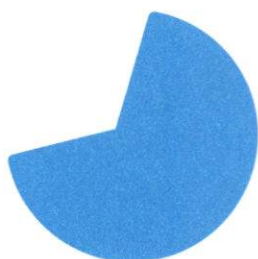
De liturgie komt op de site als Word-document en als
PowerPoint, zodat zij eventueel aangepast kan wor-
den aan de doelgroep. Vanaf begin maart zijn deze
beschikbaar.

Op deze site vind je ook een meditatie die past bij deze
paasliturgie.

In het maartnummer verschijnt geen paasbijbelstudie,
maar een aantal meditatieve pagina's voor persoonlijk
gebruik in de stille week, onderweg naar Pasen.

Monica Molendijk-van Bommel is lid van het landelijk bestuur van de Hervormde Vrouwenbond. Verenigingen kunnen bij haar post voor hun leden aanvragen:

Oranjestraat 72, 3373 AL Hardinxveld-Giessendam (meeleven@hervormdevrouwenbond.nl).

Het leven van een christen bestaat uit... steeds opnieuw opstaan

Wat een bemoedigende woorden vond ik tussen wat aantekeningen. Vandaag geef ik ze door aan u en jou. Wat kun je jezelf tegenvallen in het geloof. Situaties die je onverwacht overkomen en je compleet uit balans brengen. Eerder kon je anderen opbeuren en een hart onder de riem steken. Nu ervaar je somberheid en moedeloosheid in je eigen hart. Waar is God op Wie ik bouwde en Wie ik mijn hart toevertrouwde? Die God is er! Hij ziet je traan, hoort je zucht en weet alles van je tegenslag. Opdat je het in Zijn hand legt... (Psalm 10). Heel eenvoudig, je complete leven voor Hem neerwerpen. Bid om vertrouwen. Smeek om kracht. Zoek naar woorden uit het Woord. Woorden uit een preek, een tekst uit je dagboekje of een lied dat klinkt. De Heere gebruikt het om je het juiste zicht te geven. Hij, de volkomen Heiland, ziet om naar zondaren, armen en vermoeiden. Wat een heerlijke troost. Er is vergeving. Hij deelt Zijn rijkdommen uit en geeft licht in de donkere nacht. Dagelijkse vernieuwing is onmisbaar voor een christen. Zolang wij op aarde leven, struikelen we en wankelen we. Hij richt op en geeft nieuwe krachten. Vind je dat geen wonder? Ook al is de weg anders dan je je had voorgesteld. Ook al moeten eigen wensen en verlangens aan de kant. Hij maakt je gewillig en ondersteunt je. Het offer van Christus maakt dat de toekomst niet vaag en onzeker is. In Hem mogen we dankbaar onze weg vervolgen.

Vervul met Uwe zegen
Onz' armoe, rijke Heer'
En zend op onze wegen
Uw kracht en goedheid neer!
(Op Toonhoogte 215)

Vrouwenochtenden 2021

Voorzichtig maken we plannen voor fysieke vrouwenochtenden (i.p.v. vrouwendagen). We verlangen ernaar jullie te kunnen zien en spreken. Alle stappen die we nemen, zijn uiteraard onder voorbehoud. Zo de Heere wil en wij leven, dat wordt in deze onzekere tijden steeds meer ervaren.

Er zijn ideeën om in de maanden mei en juni op verschillende zaterdagmorgens en in verschillende plaatsen een vrouwenmorgen te organiseren met een programma met sprekers,

muziek en interactie. Eigenlijk wat je van ons gewend bent. Zonder workshops helaas, maar wel op een locatie met een pré. De data zijn nog niet bekend. Zodra we meer ruimte krijgen om dit plan definitief te maken, zullen we die zeker communiceren.

Mochten de omstandigheden rond COVID-19 onze plannen blokkeren, dan zullen we op een andere manier proberen dit evenement vorm te geven. We houden jullie op de hoogte!

ONLINE THEMABIJEENKOMST OVER GENIETEN IS GENADE!

Dé themabijeenkomst voor elke vrouw! We bereiden ons voor op het online event op 24 maart van 10.00 - 12.00 uur. Voor de opname en uitzending kunnen we terecht op een sfeervolle locatie. Het is veelbelovend!

Het onderwerp dat aan de orde zal komen, spreekt u en jou zeker aan. Genieten is genade! Wat heeft dat mij te zeggen? Ken ik de vreugde van dat genieten? Wat is echt bijbels genieten en wat kan daarbij in de weg staan? Ds. C.J. Barth uit Neerlangbroek en Marieke den Butter zullen de lezingen verzorgen. Later in het programma willen we in gesprek gaan met de dominee en met Marieke via een live-verbinding vanuit Thailand, als de techniek het toelaat. Tijdens het tafelgesprek, waarbij ook twee andere vrouwen zich aansluiten, willen we graag met elkaar praten over hoe zij dit ervaren in hun leven,

ook als omstandigheden minder vreugdevol zijn. We willen luisteren naar en leren van elkaar en zien wat Gods Woord ons te zeggen heeft. Tussendoor kun je genieten van zang en muziek. Ben je erbij? Noteer de datum in je agenda en nodig anderen uit dit gezamenlijk mee te beleven! Verdere info volgt, ook via de website.

Aan het organiseren van de ontmoetingen hangt uiteraard een kostenplaatje. Maak een gift over via deze QR-code! Deze code is niet met de bank-app te gebruiken. Of geef via NL80 RABO 0337871621 t.b.v. Themabijeenkomst.

EVEN VOORSTELLEN

Mijn naam is Marieke den Butter, ik ben getrouwd met Jaap en samen hebben we drie zoons, vijf dochters en een schoondochter. Sinds 2002 wonen en werken we in Zuidoost-Azië. Samen met Wilma Samyn mocht ik enkele boeken voor vrouwen schrijven. Het

thema voor de vrouwendag is 'Genieten is genade'. Genade is eigenlijk de rode draad in ons leven als christen-vrouw. Wanneer we dat zien, kunnen we echt genieten en vreugde vinden. Samen met jullie hoop ik hier op 24 maart dieper over na te denken. Ik zie er erg naar uit jullie te ontmoeten!

Corine Hotting-de Ruiter is echtgenote, moeder van vier kinderen en relatietherapeut bij Driesnoer.

GROEIEN IN JE RELATIE

DE TAAL VAN DE LIEFDE

Daar zijn ze weer, de man en de vrouw. Het eerste gesprek is nog maar kort geleden, maar het voelt voor hen als een lange tijd, omdat er zoveel spanning is in hun relatie. 'Hoe gaat het met jullie?' vraag ik. Ze vertellen en ik probeer hun gevoel te herkennen. Daarna gaan we aan de slag: hoe kunnen zij een positief klimaat in hun relatie creëren? Nu voelt het vaak als koel en afstandelijk en soms als hard en beangstigend. Ik leg uit dat deze sfeer hen ervan weerhoudt om open en toegankelijk voor elkaar te zijn.

Om weer open te leren staan voor elkaar, is het belangrijk om tijd en aandacht te hebben voor elkaar. Dat vraagt om bewuste keuzes, omdat ze allebei werken en in een intensieve gezinsfase zitten met pubers en een schoolkind. Ze herkennen het en kijken zwijgend naar elkaar. Hier gaan hun conflicten over en die hebben ze liever niet, probeer ik de blikken te duiden. 'Ja, dat is het', zegt de vrouw. De man kijkt weg. Zijn boosheid komt weer op, het kost hem moeite om lastige vragen toe te staan en gevoelens van falen. Ik vraag voorzichtig naar wat hij denkt, naar zijn boosheid en gemis die ik vermoed, en dan kunnen we zomaar doorpraten. Ze moeten elkaar opnieuw leren vertrouwen te geven en te ontvangen. Het belangrijkste is dat ze hun best gaan doen voor elkaar. Gewoon samen koffietijd nemen overdag of een ommetje maken in de avond. De moeilijke gesprekken mogen ze nog parkeren en bewaren voor de therapie.

Daarna benoem ik dat er verschillende liefdestalen zijn (Gary Chapman) en ik vraag aan hen: 'Wat denken jullie: wat is jullie taal?' De man vindt het fijn om samen iets te doen, in de tuin of samen te fietsen. De vrouw zorgt graag: opruimen, lekker eten koken waar haar man van geniet. Als ze proberen dit in gedachten te houden, kunnen ze elkaars liefdesaccu vullen. De man kan bijvoorbeeld stofzuigen na het avondeten, de vrouw kan tijd maken voor een koffiemomentje samen. Deze mogelijkheden en afspraken geven hoop: ze glimlachen naar elkaar.

Had ik de liefde niet, ik zou niets zijn. Ik moet eraan denken, hoezeer de echtparen die ik ontmoet, Gods liefde nodig hebben om elkaar lief te hebben. Daarom bid ik voor hen om opnieuw met liefde te mogen worden gevuld.

Mark en Anne-Marie Bak wonen met hun vier kinderen sinds december 2011 als zendingen in Thailand. Ze zijn uitgezonden door Stichting Kimon en OMF Nederland.

THUIS IN Thailand

EYE-OPENERS

Het omgaan met mensen uit verschillende culturen kan erg verrijkend zijn. Je observeert het gedrag, de denkbeelden en daden van anderen en gaat daardoor automatisch over je eigen gewoonten, cultuur en dergelijke nadenken. Met name over kinderen en opvoeding heb ik veel geleerd! Onlangs vroeg een Thaise vrouw naar de leeftijden van onze kinderen. Toen ik ze opnoemde, zei ik dat ik het wel een beetje jammer vond dat er een zogenaamd 'gat' tussen onze zoon en jongste dochter zit. Verwonderd vroeg ze waarom westerlingen de kinderen altijd het liefst dicht op elkaar willen hebben (zelf heeft ze twee kinderen met een leeftijdsverschil van vijf jaar). 'Ja,' vroeg ik me af, 'waarom eigenlijk?' Voor zover ik het nu kan zien, heeft niemand van de kinderen er last van dat de jongste een stukje jonger is.

Ook onze visie op slapen veranderde. Is het in Nederland bijna een taboe om je kind bij je in bed te nemen 's nachts, in Thailand vinden ze het zielig en bijna onbegrijpelijk dat kinderen alleen op een kamer slapen. Wat dat betreft, doen we het nooit goed in de ogen van anderen. Toen onze zoon als baby kampte met slaapproblemen en ik hierover mijn hart luchtte bij een Indiase collega, riep ze uit: 'Dan neem je hem toch bij je op de kamer?!' We namen de stap en slapen sindsdien stukken beter 's nachts! Ons menu is door de jaren heen enorm uitgebreid. Mijn man eet 's ochtends het liefst een Thaise rijstsoep, onze jongste dochter verslindt kleine visjes met huid en de andere kinderen eten graag 'peanutbutter and jelly sandwiches'. Ook hebben we ontdekt dat pannenkoeken met suiker en citroensap erg lekker zijn.

Behalve onze visie op opvoeding en kinderen, is ook ons begrip van 'kerk zijn' enorm verbreed. We zien hoe ook vrouwen hun gaven kunnen gebruiken in het pastoraat, hoe God de lof wordt toegezongen met behulp van een gitaar of hoe we worden begeleid door iemand die ontzettend vals (maar wel vanuit haar hart) zingt. Een garagebox is ook een prima ruimte om een kerkdienst te houden, en wanneer daar dan een keer een hond binnenloopt, is dat geen probleem. We zien een enorme betrokkenheid op elkaar, en niet alleen op zondag. Mooi. Zo blijven we ons verwonderen en leren van de mensen om ons heen. Misschien zijn we een tikje minder 'Nederlands' geworden door de jaren heen, maar iets meer 'wereldburger'...

Serie portretten van christenvrouwen die dienstbaar zijn in kerk en maatschappij.

Kinderen bereiken met de blijde boodschap

Je hoeft niet te vragen of Nellie den Ouden (24) enthousiast is over haar vrijwilligerswerk. Dat blijkt wel uit dit interview. Als hoofdcoördinator van de Vakantiebijbelweek (VBW) in haar woonplaats Nieuw-Lekkerland wil ze graag zoveel mogelijk kinderen bereiken met de blijde boodschap.

Nellie, secretaresse bij een accountantskantoor, ging als kind al graag naar de Vakantiebijbelweek toe. 'Toen ik er niet meer heen mocht, ben ik als vrijwilliger mee gaan helpen. Ik begon in de materiaalgroep bij de kleinste kinderen en ging al snel verder in de muziekgroep bij de oudere kinderen. Twee jaar geleden vroeg een hoofdcoördinator of ik haar plaats wilde gaan innemen.'

Het afwisselende in het werk spreekt Nellie aan. 'Elk jaar is anders: een ander thema, nieuwe vrijwilligers, nieuwe kinderen en nieuwe ideeën.' Nellie geniet als ze de kinderen enthousiast hoort zingen en stil ziet luisteren. Lastige dingen zijn er ook. 'We organiseren de VBW om met name randkerkelijke en niet-kerkelijke kinderen te bereiken met het Evangelie. Elk jaar komen er heel veel kinderen. We zaaien het Evangelie, maar de vruchten zien we niet altijd gelijk of zullen we nooit weten. Het in vertrouwen aan God overgeven, zodat Hij ermee doet wat goed is en het bij Hem laten, vind ik wel eens lastig.'

'Kinderen zijn nog puur, ze zeggen wat ze denken. Ze stralen afhankelijkheid en kinderlijk vertrouwen uit. Daarin zijn ze een voorbeeld voor ons. God heeft ook de opdracht gegeven om werkzaam te zijn in de gemeente en het Evangelie uit te dragen. Door middel van dit werk krijgt mijn geloofsleven weer

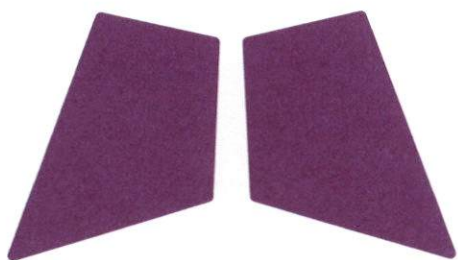
een boost, om zo samen als gemeenteleden bezig te zijn tot eer van God. Dat geeft vreugde!'

Eigenschappen die nodig zijn voor de taak als hoofdcoördinator zijn volgens Nellie: leiding kunnen geven, accuraat zijn en een teamspeler zijn. 'En enthousiasme natuurlijk! Je wilt met elkaar zoveel mogelijk kinderen bereiken met het Evangelie. Mensen enthousiast maken om mee te doen als vrijwilliger is ook een belangrijke taak.'

Door de coronacrisis ging dit jaar alles anders. 'Toen we van de gemeente hoorden dat we geen vergunning kregen, wisten we dat we met een heel ander programma moesten komen. Op korte termijn moesten we nieuwe ideeën verzinnen om zo op een heel andere manier toch veel kinderen te bereiken. We maakten filmpjes en organiseerden een vossenjacht. Juist ook in deze tijd mochten we Zijn licht verspreiden en zijn er door onze videoboodschappen misschien wel meer kinderen bereikt dan anders.'

Rinate de Pagter is lid van vrouwenvereniging 'Rebekka' in Barendrecht.

Rinate de Pagter

Lezen is denken met andermans hoofd (filosoof Arthur Schopenhauer, 1788-1860). En dat maakt het nu juist zo heerlijk. Je leest een boek en bevindt je in andermans wereld, je verbreedt je blikveld en dompelt je onder in een andere tijd, cultuur, dimensie, terwijl je ondertussen gewoon lekker op je eigen bank zit!

Het meest geniet ik van boeken waarin de taal een kunstwerk op zich is. Wanneer auteurs alledaagse dingen zo verwoorden dat je er met verwondering naar kijkt en de zin nog eens over leest. Tegelijkertijd vind ik het ontzettend knap wanneer

auteurs je echt door de ogen van een ander kunnen laten kijken. Voor mij is Arthur Japin een auteur die de gave heeft om zich te vereenzelvigen met de persoon over wie hij schrijft. Je ervaart bijvoorbeeld bij het lezen van het boek *De zwarte met het witte hart* hoe twee Afrikaanse prinsjes in de negentiende eeuw het ervaren om in Nederland te moeten leven. Een actueel thema!

Ik lees graag boeken die gebaseerd zijn op historische of actuele feiten. Dat kunnen historische romans zijn zoals *De rechtvaardigen* van Jan Brokken of *Sonny Boy* van Annejet van der Zijl. Maar dat kan ook een boek zijn zoals *Schaduwkind* van P.F. Thomése die heel aangrijpend het proces van rouw en verdriet beschrijft na het verlies van zijn dochtertje. Het zoeken en tasten naar woorden van de auteur om dit onbeschrijflijke verdriet te vatten, is indrukwekkend.

Tegelijkertijd is het juist in een boek als *Schaduwkind* aangrijpend dat de diepere dimensie van het geloof en het vertrouwen op God totaal niet genoemd wordt. Gelukkig zijn er ook boeken waarin je juist de dimensie van geloof en twijfel, het zoeken naar vastheid en vertrouwen op God, wel vindt. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het boek *Dood van een non* van Maria Rosseels of *Stilte* van Shusako Endo. Boeken die mij geraakt hebben, ook al is het al wat langer geleden dat ik ze gelezen heb. De existentiële worsteling met het christelijk geloof, de morele dilemma's en uiteindelijk de diepe rust die in God gevonden wordt, maken deze boeken voor mij onvergetelijk.

Anita Maas-Lugthart is secretaris van het landelijk bestuur van de Hervormde Vrouwenbond.

Algemene ledenvergadering 2021

Het is op een van de laatste dagen van het oude jaar dat ik de aankondiging van de algemene ledenvergadering aan het schrijven ben. We zitten opnieuw in een lockdown en het is nog erg onzeker hoe het bij het verschijnen van dit nummer zal zijn.

De algemene ledenvergadering hopen we te houden op **dinsdag 18 mei**. Op dit moment is nog niet te zeggen hoe we deze vergadering gaan vormgeven. We hopen dat dit op de gebruikelijk manier en plaats kan. Zo niet, dan zal er een digitale ledenvergadering gehouden worden.

We vragen de **bestuursleden** om deze datum in hun agenda te reserveren. In de uitnodigingsbrief die deze maand verstuurd zal worden, hopen we meer praktische informatie te kunnen geven. Graag geven we inzicht in onze werkwijze en hierbij staan we open voor uw en jouw opmerkingen en suggesties. We stellen uw betrokkenheid zeer op prijs.

Naast de gebruikelijke agendapunten staat er een statutenwijziging op het programma. Per brief zult u nader geïnformeerd worden over deze wijziging. Het heeft alles te maken met ons nieuwe beleidsplan waar we op de besturenbijeenkomst in november het een en ander van gedeeld hebben. De reacties die we ontvingen op dit beleidsplan zijn voor ons een steun in de rug om deze koers voort te zetten.

BESTUURSLEDEN

De volgende bestuursleden zijn aftredend in 2021: Erika de Jong-Borkent en Monica Molendijk-van Bommel. We zijn dankbaar dat zij zich beiden herkiesbaar hebben gesteld.

Deze vergadering hopen we afscheid te nemen van Gerda Berkhoff-Prins. Zoals u wellicht weet, zou zij vorig jaar al aftreden. We zijn dankbaar dat ze dit nog een jaar heeft willen

uitstellen. Sinds 1990 maakt Gerda deel uit van het landelijk bestuur en vanaf 2010 heeft ze de taak van 2e voorzitter op zich genomen. Het 2e voorzitterschap heeft ze in juni 2020 al overgedragen aan Monica Molendijk. We zullen haar kennis en inbreng missen. Voor de vacature van Gerda is vorig jaar Elsbeth ten Brinke-de Rijke voorgesteld. Omdat er geen tegenkandidaten ingediend waren, maakt zij vanaf juni 2020 deel uit van het bestuur.

Vanwege het tussentijds aftreden van Erika ten Hove-van den Brink is er nog wel een vacature in ons bestuur. Dankbaar zijn we dat we u kunnen berichten dat Marjo Lammers-Vastenhoud uit Nijkerk zich beschikbaar heeft gesteld in deze vacature. Ze zal zich in een ander nummer aan u voorstellen.

U heeft het recht om voor haar en de herkiesbare bestuursleden een tegenkandidaat in te dienen, zoals in de statuten staat aangegeven. Als er geen tegenkandidaat wordt ingediend, zijn de dames gekozen/herkozen. Er hoeft dan geen stemming plaats te vinden.

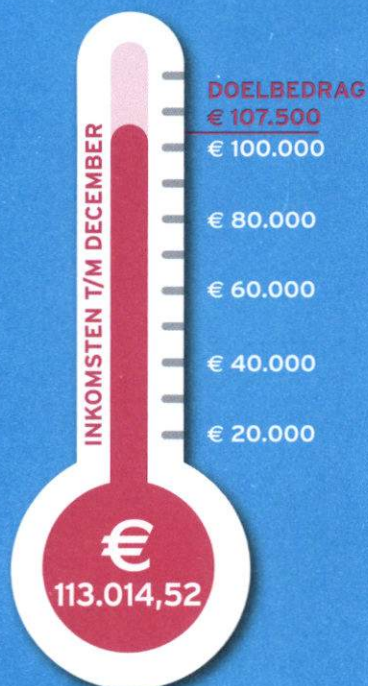
LEZING

Naast het huishoudelijk gedeelte zal er ook ruimte zijn voor bijbelstudie. Ds. J.W. Verboom uit Groot-Amersfoort hoopt de bijbelstudie voor het komende winterseizoen voor ons in te leiden.

De uitnodiging voor de algemene ledenvergadering wordt deze maand aan de besturen toegestuurd. Dit zal zoveel mogelijk digitaal gebeuren. Mocht u geen uitnodiging ontvangen hebben, wilt u dit dan doorgeven aan het secretariaat, secretariaat@hervormdevrouwenbond.nl.

Graag tot ziens op 18 mei.

VOOR ELKAAR VAKANTIEWEKEN

Maakt u de vakantieweken mede mogelijk?
Graag! We hebben twee rekeningnummers:
Commissie VOOR ELKAAR vakantieweken
voor gehandicapten NL13 INGB 0003 3887
72, t.n.v. VOOR ELKAAR vakantieweken
Commissie VOOR ELKAAR vakantieweken
voor alleengaanden NL06 INGB 0006 1316
70, t.n.v. VOOR ELKAAR vakantieweken

AUTOMATISCHE INCASSO

In februari/maart wordt het abonnementsgeld automatisch geïncasseerd als u daarvoor een machtiging heeft afgegeven. Het ID-incassanummer is NL92ZZZ 404782510000 en als kenmerk zal een factuurnummer worden genoemd. Bent u gewend via uw vereniging of via een factuur te betalen, dan geldt bovenstaande niet voor u.

BOEKEN

LANGS DE VIA DOLOROSA, 40 dagen op weg naar Pasen, door diverse auteurs; uitg. Groen, Heerenveen, 2021; ISBN 9789088972683; 128 blz.; € 15,99

In dit boek vind je veertig eenvoudige meditatieve stukjes voor de lijdenstijd van acht schrijfters. Het is vooral geschikt voor een vrouwelijke doelgroep, al staat dat nergens. Je leest in deze veertig dagen het lijdensevangelie uit Johannes. Er is een stramien van stil worden, gebed, leesvraag, overdenking, toepassing en een afsluiting met een gedicht, gebed, lied of een verwijzing naar iets kunstzinnigs zoals een schilderij of boek. Soms werkt dit met een QR-code. De benadering, ook van het stramien, verschilt per auteur en dat kun je prettig vinden, of juist verwarrend. In de ene benadering zul je je bovendien meer herkennen dan in de andere. Het boekje biedt geen vernieuwende of heel diepgaande inzichten, maar het kan helpen om de lijdenstijd bewust te beleven in je stille tijd.

Jacobi de Wildt-Rentier

DE ENGELN VAN ELISABETH, door Els Florijn; uitg. Mozaïek, Utrecht, 2020; ISBN 9789023960225; 256 blz.; € 21,99

'Deze dag is al kapotgescheurd begonnen en zakt als een versmorende stof in plooiën om mij heen' (pag. 9). Ook in 'De engelen van Elisabeth' toont Els Florijn zich een ware taalkunstenaar. Niet alleen de inhoud, maar ook de vorm maakt dat je het boek nauwelijks weg kunt leggen. En als je het uit hebt, houdt het je nog lang bezig. Dit aangrijpende verhaal over de rauwe werkelijkheid van de wereld van de psychiatrie in 1890 is 'een eerbetoon aan onderdrukte vrouwen en aan de liefde van een moeder die sterker is dan de dood.' Het woordje 'genade' brengt een diepe dimensie aan in het verhaal.

Anneke Tukker-Versluijs

LEVEN VOOR DE KONING, door M.J. Kater e.a.; uitg. De Banier, Apeldoorn, 2020; ISBN 9789087183738; 96 blz.; € 9,95

Dit praktische boekje is een waardevolle handreiking bij de christelijke opvoeding van je kinderen. Het is een vervolg op eerdere uitgaven (resp. Kinderen voor ..., Spreken over ... en Woorden van de Koning). Naast herkenbare praktijkvoorbeelden en verwerkingsvragen, wordt er ook veel aandacht besteed aan het grote belang van voorleven en de plek van vergeving binnen het gezin met als doel: opvoeden tot een leven voor de Koning. Hij is het leven van onze kinderen immers waard. Uitermate geschikt voor ouders en andere leidinggevendenden binnen het jeugdwerk.

Jannemieke Weenink-ter Steege

Een kijkje achter de schermen bij de commissie van de VOOR ELKAAR vakantieweken (VEV) die vakanties organiseert voor mensen met een verstandelijke beperking en kinderen en jongeren die een vorm van autisme hebben.

Van boxen tot dominees

Door corona is veel veranderd: vergaderingen van de VEV-commissies vinden online plaats en de vakantieweken... die konden helaas niet doorgaan. We hopen en bidden dat er in de toekomst weer mogelijkheden voor de vakantieweken komen.

Hieronder leest u een verslag van een vergadering van de commissie vakantieweken voor verstandelijk gehandicapten in de periode vóórdat er corona was. Dan weet u een beetje wat er achter de schermen gebeurt.

Bij het bondsbureau in Nijkerk arriveren de leden van onze commissie. Gerda Berkhoff begint de vergadering met het lezen van een stukje uit de Bijbel, een meditatie en gebed. Daarna wordt de agenda afgewerkt. De notulen van de vorige keer worden goedgekeurd en de actiepunten worden nagelopen. Gerda geeft berichten door vanuit het landelijk bestuur. Ze vertelt dat Erika de Jong binnenkort onze nieuwe voorzitter wordt.

MATERIAAL

Henk Cysouw meldt als penningmeester hoe we er financieel voorstaan: of de giften en legaten die we ontvangen voldoende zijn om het beoogde bedrag voor dit jaar te behalen. Adriaan Uitbeijerse vertelt hoe het met de materialen van onze vakantieweken is. De boxen waarin de materialen zitten die in de vakantiehuizen worden gebruikt, zijn weer helemaal nagekeken, schoongemaakt en aangevuld. De rolstoelen hebben een servicebeurtje gekregen.

Het volgende agendapunt zijn de vakantiehuizen. Nu veert Francina Molenaar op, want zij weet ons precies te vertellen op welke groepsaccommodaties voor het volgende jaar we een optie hebben en welke er gereserveerd zijn.

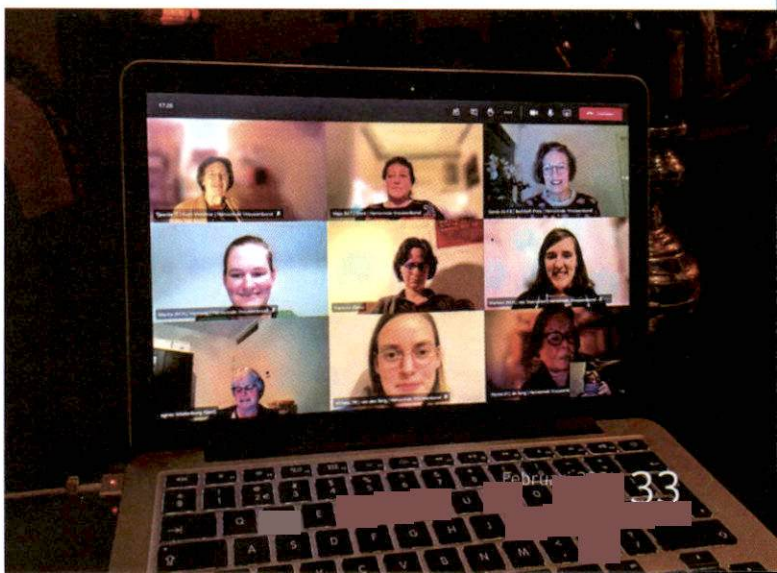
MENSEN

Intussen zit Hanna al op haar laptop te kijken, want het volgende agendapunt is: de gasten. Hanna weet precies wie er in welke week meegaan en welke zorg deze mensen nodig hebben. Die zorg bieden de vrijwilligers en de kernteams die meegaan met een vakantieweek.

Willeke van den Berg neemt met ons de weken door waarin nog vacatures voor vrijwilligers zijn. Het is altijd spannend of die op tijd ingevuld kunnen worden. De kernteams, daar weten Agnes Tekelenburg en Marleen van Steenselen meer van. Agnes zoekt voor de weken predikanten en proponenten die als algemeen leider mee kunnen gaan en Marleen zoekt de gastvrouwen.

Ook de weken voor mensen met een vorm van autisme komen aan de beurt en daarvan kan Marita Vernooij ons vertellen hoeveel gasten en vrijwilligers zich inmiddels hebben aangemeld.

Als alle agendapunten zijn besproken, eindigt één van de commissieleden met dankgebed en gaat iedereen naar huis. Daar moet ongetwijfeld nog wat werk verzet worden voordat de vakantieweken kunnen beginnen...

Op 28 december heeft de Heere tot Zich genomen ons
rustend lid

Philipina Potappel-Hoek
in de leeftijd van 83 jaar.

Bestuur en leden van vrouwenvereniging
'Niet in eigen kracht'
Stavenisse, december 2020

Op 23 december 2020 is overleden ons betrokken lid

mevr. N. Meuleman-Pelleboer
in de leeftijd van 97 jaar.

Wij zijn dankbaar voor alles wat zij voor onze vereniging
mocht betekenen.
Bestuur en leden van vrouwenvereniging 'Dorkas'
IJssemluiden, december 2020

Psalm 116:4 (berijmd)

De Heere heeft tot Zich genomen ons trouw meelevend lid

mevr. L. van der Graaf-de Mik
in de leeftijd van 84 jaar.

Bestuur en leden van vrouwenkring 'Debora'
Stolwijk, 2 januari 2021

Haar leven was Christus.
In Hem ontslapen, ons lid

mevr. C. Ploeg-van Roekel
in de leeftijd van 95 jaar.

Vele jaren kon zij de vereniging niet meer bezoeken.
Haar betrokken meeleven en gebed zullen we missen.
Vrouwenvereniging 'Lydia'
Ede, 7 januari 2021

Op 26 december 2020 heeft de Heere uit ons midden
weggenomen ons trouw en meelevend lid

Gijsje Verwijs-ten Hove
in de leeftijd van 76 jaar.

Bestuur en leden van Vrouwenbijbelstudievereniging
'Rondom het Woord'
Harderwijk, januari 2021

Joël 2:32a

Op 27 december 2020 is door de Heere uit ons midden
weggenomen ons trouw en meelevend lid, onze organist

Dé van Hell-van de Kamp
in de leeftijd van 90 jaar.

Bestuur en leden van vrouwenvereniging 'Lydia'
Nijkerk, januari 2021

Psalm 103:2

Op 8 januari heeft de Heere tot Zich genomen
ons trouwe lid
Ellen van de Weerd-van der Spek
in de leeftijd van 63 jaar.

Op 9 januari heeft de Heere thuisgehaald
mevr. De Groen- van der Klooster
in de leeftijd van 96 jaar.
Al kon ze al jaren niet meer naar de vereniging komen,
ze is altijd lid gebleven en heeft met ons meegeleefd.

Wij denken in dankbaarheid aan hen beiden terug.
Bestuur en leden van vrouwenvereniging 'Tryfena'
Waarder, januari 2021

Op 15 januari 2021 heeft de Heere tot Zich genomen ons
trouw en meelevend lid

Maria Damsteegt-den Besten
in de leeftijd van 65 jaar.

Psalm 116 vers 4 (ber.) was haar troost en werd ook
haar rust in de korte ziekteperiode.
We zijn dankbaar voor wat Ria deed voor onze
vereniging als lid en als penningmeester.

Vrouwenvereniging 'Hij die U roept is Getrouw'
Streefkerk, januari 2021

Hervormde Vrouwenbond

Bond van Hervormde Vrouwenverenigingen op gereformeerde grondslag

LANDELIJK BESTUUR

Voorzitter

G. de Koeijer-Hoekman, Iepalaan 2, 2742 ZA Waddinxveen,
0182-701418, gdekoeijer@hervormdevrouwenbond.nl

2e voorzitter

M. Molendijk-van Bommel, Oranjestraat 72,
3373 AL Hardinxveld-Giessendam, 0184-615116
mmolendijk@hervormdevrouwenbond.nl

1e secretaris

J. Maas-Lugthart, Titanlaan 4, 3318 ET Dordrecht,
078-6457794, secretariaat@hervormdevrouwenbond.nl

2e secretaris

J. Doorneweerd-Snel, Irenestraat 4, 3291 BK Strijen,
078-6454670, secretariaat@hervormdevrouwenbond.nl

1e penningmeester

J.D.E. Vreeken-van der Giessen, Heistraat 175, 5161 GD
Sprang-Capelle, 0416-544330,
penningmeester@hervormdevrouwenbond.nl

2e penningmeester

E. de Jong-Borkent, Parallelweg 139, 3371 GG Hardinxveld-Giessen-
dam, 0184-630159, edejong@hervormdevrouwenbond.nl

Vakantieweken verstandelijk gehandicapten

E. de Jong-Borkent, contactgegevens zie hierboven

Vakantieweken alleengaanden

J. Doorneweerd-Snel, contactgegevens zie hierboven

Commissie communicatie

C.H. de Jong, 06-57434149
chdejong@hervormdevrouwenbond.nl

Vakantieweken lichamelijk gehandicapten

T. Kuyt-Verolme, 0416-691115
tkuyt@hervormdevrouwenbond.nl

G.A.B. Berkhoff-Prins, 0548-517858
gabberkhoff@hervormdevrouwenbond.nl

E. ten Brinke-de Rijke, 0186-610603
etenbrinke@hervormdevrouwenbond.nl

J.G. Kats-van Voorden, 0318-784743
jgkats@hervormdevrouwenbond.nl

Website www.hervormdevrouwenbond.nl

Aanvragen presentatie vakantieweken

A. Stam-Kool, 029-7257151

B. Nap-Boer, 033-2584004
presentatievakantieweken@hervormdevrouwenbond.nl

Beeldverantwoording

Foto's/afbeeldingen: Hervormde Vrouwenbond, tenzij anders ver-
meld. De redactie probeert in alle gevallen de eigenaar van de foto
toestemming voor plaatsing te vragen en de bron te vermelden.
Mocht u menen rechthebbende te zijn, neem dan contact op met de
eindredactie.

Legateren

De Hervormde Vrouwenbond in uw testament of
wilsbeschikking? Info: penningmeester of website.

DE HERVORMDE VROUW

Hoofredactie

J.N. de Wildt-Rentier, Boris Pasternak-erf 77, 3315 BR Dordrecht,
078-6319474, jndewildt@hervormdevrouwenbond.nl

Eindredactie

A. Tukker-Versluijs, Groenendaal 39, 4041 XX Kesteren
redactiehv@hervormdevrouwenbond.nl

Leden redactiecommissie

S.F.A. Aantjes-Freije, C.H. de Jong, G. de Koeijer-Hoekman, M.A.P. de
Kruijff-Ros, J.L. van der Linde-van Zuthem, M.J. Maas-Heijkoop,
J.H. Weenink-ter Steege

Beeldredactie: C. van den Berg-Oosterom, G. Verwijs-Voortman

Uitgave

verschijnt 11 x per jaar; € 17,50 per jaar

Abonnement

wordt aangegaan voor 1 jaar; opzeggen voor 1 december
bij het Hervormd Bonds bureau

Adreswijzigingen

doorgeven aan het bondsbureau

Abonnement cadeau geven

www.hervormdevrouwenbond.nl > De Hervormde Vrouw >
abonnements

Visuele beperking

De Hervormde Vrouw is te verkrijgen in braille, in grootletter en in
gesproken vorm bij CBB, 0341-565477, klantenservice@cbb.nl.

Inzenden kopij

tot de 1^e van de voorafgaande maand naar de eindredacteur

Opgave overlijdensadvertenties

Eindredactie De Hervormde Vrouw

redactiehv@hervormdevrouwenbond.nl
Groenendaal 39, 4041 XX Kesteren
Prijs € 25,00

HERVORMD BONDSBUREAU

Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk, tel. 033-2456699,
bonds bureau@solconmail.nl

Adreswijzigingen, opgave nieuwe leden, wijzigingen
in het bestuur schriftelijk of via e-mail doorgeven.

Bestellingen (o.a. zilver) schriftelijk, via e-mail of telefonisch.

Openingstijden: maandag en donderdag van 8.30 - 12.00 uur;
dinsdag, woensdag en vrijdag gesloten.

BANKREKENINGNUMMERS

Giften t.b.v. de Hervormde Vrouwenbond

Bankrek. NL80 RABO 0377871621 t.n.v. Herv. Geref.
Vrouwenbond ANBI geregistreerd onder nr. 815135105

Giften t.b.v. vakantieweken gehandicapten

NL13 INGB 0003388772 t.n.v. VOOR ELKAAR vakantieweken

Giften t.b.v. vakantieweken alleengaanden

NL06 INGB 0006131670 t.n.v. VOOR ELKAAR vakantieweken

Sonnetten

II

Nu weet ik wat het alledroevigst is.
't Is niet de dood of scheiding, niet het kwaad,
Dat anderen ons aandoen, of 't gemis
Aan aardse liefde, niet, dat ons verlaat

En jeugd en schoonheid, eer genoten is
Het zoet van 't leven, niet de dwaze daad
Die men beweent in rouw en droefenis;
't Is als men leeft voor iets, dat niet bestaat

En nimmer heeft bestaan, en als men 't weet
En toch die schone droom niet sterven laat,
Omdat men voelt, dat alles, wat bestaat,
Niets, niets betekent, vergeleken bij
Dien ééne grootse droom. O, dat is leed,
Waaraan 'k niet denken durf. God helpe mij!

Jacqueline E. van der Waals
Uit: Verzamelde gedichten, pag. 70

